

KIHLAT

tietysti 1852

Eino Koivulan
Kultasepänilikkeestä
Aleksanterink. 21. Puh. 1863

Autoliikenne Viipurin ja Koiviston linjalla

1. 9. alkaen:

Viipurin asemalta klo 7, 10, 12, 13.30, 17.30.
Pyhinä klo 10, 12, 13.30, 17.30.
Koiviston kirkolta klo 7, 9.30, 13, 15, 17.30.
Pyhinä klo 9.30, 13, 15, 17.30.
Edestakainen lippu Koivistolle Smk. 25,-.
Atennuslippuja Maksilahteen saatavana kuljettajilta.
Kunnihoitaja J. JUVONEN, puh. 15.88.

Kampaamo & Kauneushoitola

Eva-Salonki

Aleksanterinkatu 9, 1 kerr. Alfa talossa
Puhel. 2822.
Sunnuntaisin vastaanotto 10-13.

Vuokrattavana

Liikehuoneisto

vuokrattavana kaupungin parhaimmalla liikepaikalla
1 päivästä syyskuuta. Lähemmin puhelimella 27.41.

Uraan Lottien

Arpajaisvoittoja

jaetaan syysk. 15 p:n saakka
joka maanantai ja perjantai
klo 19-21 sekä keskiviikkoisin
klo 13-15.

Kuolleita

Kahtomielin ilmoitamme, että rakas isämme ja isoisämme

Heikki Parkkonen

synt. 21. 9. 1856, kuoli 23. 8. 1929
Kaupunginsairaalaassa pitkällisen
sairauden jälkeen. Vainajaa läh-
innä kaipaamaan jäivät omaiset,
ystävät ja tuttavapiiri.

Ilmoituksia

Ravintola VALAMON

(Pohjoisvaltiok. 19-21 Kauppatorin vier.)
hyvää kotiruokaa viihtyisissä ruoka-
seissa kuukausittain, puolikuukausittain
kerruttain ja annoksittain
suositellaan. 14126

Arpajaisvoittoja

Johanneksen

Kunnanlääkäri

matkoilla 6-9 syysk.
Lääkäri K. Bastman. T:ruokki. Alek-
sanderinkatu 33. Puh. 3618. Vast.
9-12 ja 5-7 Matk. maaseudulle.
T:ri E. Meuschen, Uudenportink. 5
Vast. 10-1 ja 5-6 1/2. Ei lauant. iltap.

Kuolleita

Sukulaisia, tuttavii ja entisiä
työtovereita pyydämme hyväntu-
htoisesti kanssamme saatta-
maan vainajaa hänen viimeisellä
matkallaan. Lähdemme Kunnal-
lissairaalan kappelista syysk. 1
p:nä kello 14 (2 ip.) maalaiskunnan
hautausmaalle. Nistimäkeen.

Huveja

URHEILUKILPAILUT

SVUL:n Viipurin piirin maalaisseurojen välisestä kipeästä järjestäjä V. & U-
seura »Ura» Pöytäkirjan urheilukilpailu lauantaina 31 p:nä elok. ja sun-
nuntaina 1 p:nä syyskuuta 1929.

Lauantaina 31. 8. klo 17
URHEILUKILPAILUT:
100 m. alkukilpailu, kuula, 800 m. juoksu, korkeushyppy, 3000 m. juoksu, 200 m. juoksu: alku- ja loppukilpailu, kiekko.
Klo 20:
Alkajaisanssiaiset Seurojen talolla. Alkajaisanssiaisissa ja kilpailujen lopettajaisissa soittoa hanuri-jazz-orkesteri.

Sunnuntaina 1. 9. klo 13
URHEILUKILPAILUT:
100 m. loppukilpailu, pituushyppy, 110 m. aida, 1500 m. juoksu, keihäänheitto, 3-loikka, 10,000 m. juoksu, 4x100 m. viesti, 5x1,000 m. viesti.
Klo 19:
Kilpailujen lopettajaisissa soittoa hanuri-jazz-orkesteri.
Tervetuloa!
V. & U-SEURA »URA».

Arpajaisvoittoja

URHEILUKILPAILUT

SVUL:n Viipurin piirin maalaisseurojen välisestä kipeästä järjestäjä V. & U-
seura »Ura» Pöytäkirjan urheilukilpailu lauantaina 31 p:nä elok. ja sun-
nuntaina 1 p:nä syyskuuta 1929.

Lauantaina 31. 8. klo 17
URHEILUKILPAILUT:
100 m. alkukilpailu, kuula, 800 m. juoksu, korkeushyppy, 3000 m. juoksu, 200 m. juoksu: alku- ja loppukilpailu, kiekko.
Klo 20:
Alkajaisanssiaiset Seurojen talolla. Alkajaisanssiaisissa ja kilpailujen lopettajaisissa soittoa hanuri-jazz-orkesteri.

Sunnuntaina 1. 9. klo 13
URHEILUKILPAILUT:
100 m. loppukilpailu, pituushyppy, 110 m. aida, 1500 m. juoksu, keihäänheitto, 3-loikka, 10,000 m. juoksu, 4x100 m. viesti, 5x1,000 m. viesti.
Klo 19:
Kilpailujen lopettajaisissa soittoa hanuri-jazz-orkesteri.
Tervetuloa!
V. & U-SEURA »URA».

Kuolleita

Tuomarirouva

Anna Maria Montin

o.s. Hännelius
synt. 31. 1. 1865, kuoli pitkällisen
kärsittyään rauhallisesti 28
p:nä elokuuta 1929 Viipurissa.
Rakastettu - kaivattu.

Ruumiinsiunaus Krematorion
kappelissa Helsingissä lauantai-
na 31 p:nä elok. 1929 klo 3 ip.

ESPILA

Original Miller Girls
esiintyvät onka
vain tänään

ESPILA

Original Miller Girls
esiintyvät onka
vain tänään

Kirkoll. ilmoituksia

PELASTUSARMEIJA,

Katariinank. 20.
Tervetulo kokoukselle upseereille
tänään klo 7.30 ill.

RAVINTOLA

Vielä muutama illan esiintyvät

KINO

SISARUKSET

MICHAIOFF

Teardasch, Lesginka ja Venäl. maalaistanssi.
Illallistanssiaiset 1/2 9-12.30

RAVINTOLA

Vielä muutama illan esiintyvät

KINO

SISARUKSET

MICHAIOFF

Teardasch, Lesginka ja Venäl. maalaistanssi.
Illallistanssiaiset 1/2 9-12.30

„BETEL”, Torkkelinkatu 5.

Torstaina klo 19 saarnaa past. V.
Hyvönen Oulusta. Kitarakuorolaulua.
EV. LUT. NUORET, Ladaunk. 11.
Ompeluseuran syystoiminta alkaa
tänään klo 19. Johtokunnan kokous
tänään klo 20 rukoushuoneella.

PYÖREÄ TORNIN

Halutessanne
tarjota vierailenne

HYVAN ATERIAN

tuokaa heidät
Pyöreään Torniin.

Soitto kannista,
ympäristö historiallinen,
mielenkiintoinen.

Pöytiä puh. 73.
14306

PYÖREÄ TORNIN

Halutessanne
tarjota vierailenne

HYVAN ATERIAN

tuokaa heidät
Pyöreään Torniin.

Soitto kannista,
ympäristö historiallinen,
mielenkiintoinen.

Pöytiä puh. 73.
14306

Myyttävänä

Ensiluokkaisia

Koivuhalkoja

pitkänä, nalikkana ja pilkot-
tuna. Puh. 2928.

Laatikoteoll. ja Puutavara O. Y.
Pantsarilahti, Havintie 12.

Hauskat Tanssiaiset

Raati- ja Seuraohjoneella
Lauantaina t. k. 31 p:nä klo 20,00-3 yöllä.

KISAILIJAT.
14363

Hauskat Tanssiaiset

Raati- ja Seuraohjoneella
Lauantaina t. k. 31 p:nä klo 20,00-3 yöllä.

KISAILIJAT.
14363

Arpajaiset

toimeenpääne

YLÄMAAN SUOJELUSKUNTA

Koskella, V. & U-seuran talolla 31. 8.
1929 klo 20.00 ja 1. 9. 1929 klo 18.00.

ARPAJAISVOITOT
on perittävä Koskelta Osuuskaupasta
syyskuun kuluessa, jonka jälkeen per-
rimättömät voitot lankeavat suojelus-
kunnalle. 14287

Arpajaiset

toimeenpääne

YLÄMAAN SUOJELUSKUNTA

Koskella, V. & U-seuran talolla 31. 8.
1929 klo 20.00 ja 1. 9. 1929 klo 18.00.

ARPAJAISVOITOT
on perittävä Koskelta Osuuskaupasta
syyskuun kuluessa, jonka jälkeen per-
rimättömät voitot lankeavat suojelus-
kunnalle. 14287

JALKAPALLO-OTTELU

T.U.L:n Suomen mestaruuskilpailujen
alkuerä

„TOVERIT P...JYRY I”

Papulan urheilukentällä, perjantaina
30 p:nä elokuuta klo 18 (2 ip.). Sisään-
pääsy Smk. 5,- ja 3,-. Järjestää:
T.U.L. Viipurin Piirin Pallo-Jaosto.

Johanneksen Sk.
Ilutama
Kajalan N:n talolla 1. 9. -29 alkaen 19,30
Huom! Soittaa torvisoittokunta.

Ehdotus lastensuojelulaiksi.

Kysymys erityisen lastensuojelulain aikaansaamisesta on ollut vuosikymmeniä vireillä. Ensimmäisen alotteksen tekivät säätyvaltiopäivät v. 1897, ja yksikamarisessa eduskunnassa on samaa tarkoitteita alotteita tehty useita kertoja. Niinpä v. 1909 valtiopäivät anoivat, että hallitus valmistuttaisi eduskunnan hyväksyttäväksi jättäisi esityksen yleistä lasten suojelua tarkoittaviksi lakiesityksiksi. Vielä myöhemmin palasi eduskunta tähän asiaan. Kysymys on ollut siten parinkin komitean harkittavana ja lainvalmistelukunnan valmisteltavana. Näiden valmistelujen pohjalla antoi hallitus tänä syksynä eduskunnalle esityksen lastensuojelulaiksi.

Lakiehdotus on muiden maiden vastaavien lakien mukainen siinä, että sen pääasiallinen tarkoitus on sellaisten lasten etujen huolehtimisen harhaantumisen vaarassa. Samalla se tahtoo antaa kaikille lapsille, jotka sitä tarvitsevat, yhteiskunnan puolelta mahdollisimman suurta suojaa. Ehdotuksen lähtökohdista on se katsantotapa, että kasvavat tarvitsevat paljon suurempaa huolenpitoa ja voimakkaampaa suojelua yhteiskunnan puolelta kuin täysikasvuiset kansalaiset. Tarkoituksena ei ole suinkaan vähentää tai löysentää vanhemmille kuuluvia velvollisuuksia eikä tylystyttää heidän vastuuntunnettaan lapsiaan kohtaan. Ehdotuksessa on otettu olosuhteet huomioon sellaisina kuin ne todellisuudessa ovat. Neidän ovat hyvin useassa tapauksessa lasten hoidolle ja kasvatukselle sangen epätydyttävät, jopa suorastaan vaarallisetkin.

Ehdotus perustuu siihen periaatteeseen, että lasten ja nuorten henkilöiden yhteiskunnallinen suojelu ja huolto kuuluu lähinnä kunnille, asianomaisten valtion viranomaisten johdon ja tarkastuksen alaisena, sekä tätä tarkoitusta varten perustetuille valtion laitoksille. Mitä nimenomaan lapsiin tulee, joutuu ehdotuksen mukaan arviolta noin 27.000 lasta köyhäinhoidolta lastensuojelun varaan. Kotiavustusta saavat lapset edelleenkin jäisivät köyhäinhoidollautakuntien huostaan. Näiden lasten hoidon ja kasvatuksen tukeminen muussa kuin taloudellisessa suhteessa olisi kuitenkin lastensuojelun asia. Eriäissä kaupunkikunnissa, m.m. Viipurin kaupungissa on lasten kotiavustuksen lastensuojelulautakunnan tehtävänä. Ja saavutettu kokemus on osoittanut, että tällainen menettely ei anna aihetta mihinkään muistutuksiin, joten sitä saattaa pitää hyvinkin tarkoitustaan vastaavana. Lakiin olisi mielestämme otettava sellainen säännös, että kunta saisi itse päättää, jätetäänkö tämä tehtävä lastensuojelulautakunnalle vai köyhäinhoidollautakunnalle. Ainakaan mitään vaaraa ei tällaisesta järjestelystä voisi koitua. Päinvastoin on pidettävä oikeana, että lastensuojelutoiminta kokonaisuudessaan kuuluisi samalle elimelle. Näin sopisi menetellä kaupungeissa ja kaupaloissa, joissa lastensuojelulautakuntien asettaminen tulisi pakolliseksi. Maalaiskunnissa jäisi lastensuojelulautakuntien perustaminen valtuuston päätök-

Edustamme haulikkotekniikan parhaita tuotteita.

Vallkoimamme Suomen suurin

HAULIKKOJA

kilpailuhintoihin ja -ehtoihin.

Ent BUTTENHOFF & PERANDER
Urheiluliike
Katariinank. 13

Kaksi miestä hukkunut kalamatkalla Varkaudessa.

Tapahtuman yksityiskohdat vielä hämärän peitossa.

Tavarapeltteitä

La eng. pumppulisia heti varastosta tai toimitukseen suoraan ulkoa.

Oy. **Storckjohann & Co** Ab.
Päällike: Katariinank. 9.
Sivullike: Pananenlähtötorin & S411 Repolank. kulmassa.

Viime lauantaina lähtivät Varkaudesta suutari Oskar Reijonen perheineen ja heidän kanssaan työmies Eino Törrönen Reijosen moottoriveneellä kalastusmatkalle pysähtyen noin 25 km. päässä Varkaudesta etelään päin, jossa he yöpyivät Räisälän rannalla n. k. Harakan torppaan. Sunnuntaiamuna puoli 9 aikaan lähtivät Reijonen ja Törrönen soutuveneellä nostamaan pitkää siimaa ja onkimaan Reijonen perheen jäädessä mainittuun torppaan.

Humalaisen pyöräilijän surkea kohtalo.

Joutui auton ruhjottavaksi ja kuoli sairaalassa.

Kun heitä ei sunnuntaina eikä vielä maanantaiaamunakaan alkanut kuulua palaaviksi majapaikkansa, heräsi epäily, että jotakin oli tapahtunut. Jo maanantaina aamupäivällä löytyikin heidän veneensä Lihavasaaren luota noin 150 metrin päässä rannasta. Vene oli alapäin ja oli riippanuora soitekautunut veneen pintapuoluuhiinni ja riippakivi pudonnut pohjaan, joten vene pysyi paikollaan. Vettä oli paikalla noin 4 metriä. Pian ryhtyivät paikkakuntalaiset naaraustoimiin ja heti saivatkin kaatuneen veneen kohdalta ylös Reijosen ja Törrösen ruumiit. Miten veneen kaatuminen on tapahtunut ja milloin, ei ole tarkemmin tiedossa. Sunnuntaina vallitsi kyllä kova tuuli, mutta paikka, jossa onnettomuus on tapahtunut, on jonkun verran suojaainen tuulelta. Senvuoksi ei ole luultavaa, että tuuli olisi veneen kaatanut. Aivot ja muut veden päällä pysyvät veneessä olleet esineet olivat veneen alla ja oli toinen airo poikki. Paikkakunnalla otaksutaan, että miehet olisivat tehneet toisilleen väkivaltaa ja että synnä olisi väkijoumat. Tähän viittaa m. m. toisten varkautelaisten kertomukset. Suutari Kusti Reijonen oli 33-vuotias ja jäi häneltä vaimo sekä kaksi poikaa. Eino Törrönen oli 26-vuotias, naimaton ja kotoisin Varkauden Taulumäeltä.

Viime sunnuntaina iltapäivällä ajoi työmies Vieno Laine Mynämäeltä polkupyörällä Vehmaan kirkonkylän maantietä. Häntä vastaan ajoi kaarinalainen kuorma-auto, jota ohjasi kuljettaja Mikko Virtala. Laine oli ilmeisesti hyvässä humalassa, sillä hänen pyöränsä teki mutkia tiellä. Joka tapauksessa hänen onnistui päästä auton etuosan ohitse, mutta sitten hän heti kaatui ja joutui auton alle, jonka takapyörä kulki hänen rintansa ylitse.

Laine saatiin heti Vehmaan kunnanlääkärin hoitoon. Tämä tote, että hänen saamansa vammat, m. m. kylkiluut murskana ja keuhkoissa repeytymä, olivat niin vaikeat, ettei jatkuva hoito voinut tulla kysymykseen muuta kuin sairaalassa, jonka vuoksi Laine lähetettiin Turkuun lääninsairaalaan. Siellä ei kuitenkaan enää voitu pelastaa Laineen henkeä, vaan kuoli hän maanantaina klo 1 aikaan.

Viipurin laivaliikenne.

Kuluvan viikon aikana ovat saattamaan saapuneet seuraavat laivat: helsinki. hrl. »Otava» sekatavaralastissa Antwerpenista Ukkosaaren kautta, lyypekkil. hrl. »Imatra» sekatavaralastissa Lyypekkistä ja Danzigista, hampuril. hrl. »Johannes C. Russ» Hampurista ja Tallinnasta sekatavaralastissa, bremenil. hrl. »Geier» kappaletavaralastissa Bremenistä Tallinnasta kautta, helsinki. hrl. »Ariel» kappaletavaralastissa Rotterdamista ja Lontoosta Helsingin kautta, esbjergil. hrl. »Nancy» tyhjänä Leningradista, hampuril. moottoriprl. »Hermann» petrooli- ja bentsiinilastissa Hampurista, helsinki. hrl. »Norma» tyhjänä Helsingistä, hampuril. moottoriprl. »Willy» suolalastissa Hampurista, wismaril. hrl. »Oskar» kivihiili- ja koksilastissa Rotterdamista, stettinil. hrl. »Greif» osalastissa Walkomista, helsinki. hrl. »Mira» tyhjänä Helsingistä, sekä matkustajalajivat »Brandenburg» Stettinistä ja Tallinnasta ja »Söder» Helsingistä.

Samana aikana ovat satamasta poistuneet seuraavat alukset: Kundasta kotoisin oleva purjel. »Tuleviki» tyhjänä Portkundaan, lyypekkil. hrl. »Imatra» tyhjänä Maksilahteen, bremenil. hrl. »Erpel» osalastissa Kotkaan, samoin bremenil. hrl. »Geier» sekatavaralastissa Bremenin, helsinki. hrl. »Norma» osalastissa Walkomin ottamaan lisälastia ja stettinil. hrl. »Greif» ottamaan lisälastia Uuraassa.

Tänään lähtevät matkustajalajivat »Brandenburg» kello 16 Tallinnaan ja Stettiniin sekä »Söders» kello 23 Helsinkiin ja välillä oleviin satamakaupunkeihin.

sista syistä kunnan huostaan otettujen lasten ja nuorten henkilöiden kasvattamisesta muulla kuin valtion kasvatuslaitoksissa. Eriytyisestä ammattikasvatuksesta aiheutuneiden menojen avustamiseen voidaan valtion avustusta myöntää kunnalle aina kahteen kolmasosaan asti.

Lastensuojelutyöhön on varsinkin sodan jälkeisinä aikoina kiinnitetty erikoista huomiota meidän maassamme. Siitä on todistuksena se suuri harrastus, mikä ilmenee vapaehtoissa, verratun laajapöytäisessä toiminnassa tällä alalla. Samanlaista harrastusta on havaittavana myöskin kuntien toiminnassa. Lainsäädäntö tällä alalla, mikäli pysytään kohtuuden rajoissa, pyrkisi säännöstelemään sitä toimintaa, mikä jo kaikkialla on käynnissä. Samalla se tietysti pyrkii myöskin kehittämään sitä oikeaan suuntaan. Varmana saattaakin pitää, että eduskunta on suhtautuva myötätuntoisesti tähän ehdotukseen ja saattava tämän kauan vireillä olleen kysymyksen pian ratkaisuun.

Yhteiskunnalle kuuluvassa lastensuojelussa on pikainen paino pantava kotikasvatuksen tukemiselle. Tätä varten tarvitaan erityisiä laitoksia ja muita toimintamuotoja, joiden tehtävänä on antaa lapsille hoitoa ja kasvatusta. Vapaasta alotteesta on tällaisia laitoksia ja muita toimintamuotoja jo melko paljon syntynyt. Ehdotuksessa määrätään kuntain velvollisuudeksi aikaansaada ja ylläpitää mainittuja laitoksia taikka hyväkseen käyttää ja avustaa niitä, mikäli sellaisia on yksityisten toimesta syntyneet. Lakiehdotuksen 15 §:ssä määritellään lähemmin ne tapaukset, joissa lapset ja nuoret henkilöt ovat sellaisessa huollon tarpeessa, että se edellyttää toimenpiteitä lautakunnan taholta. Itse asiassa on tässä kysymys jo syntyneen käytännön vakiinnuttamisesta suurin piirtein katsoen. Uusia säännöksiä ja velvoituksia on tietenkin myöskin ehdotettu. Sellainen uusi ajatus on ehdotus erityisistä huoltoomareista, joita olisi asetettava tarpeellinen määrä ottaamaan osaa lautakuntien kokouksiin, milloin on kysymys lapsen huoltuomareista vanhempiensa hoidosta lautakunnan hoidettavaksi ja kasvatettavaksi. Kasvatusnäkökohdista tämä asia ei tuota erikoisia vaikeuksia, kun lastensuojelulautakunnassa jo ehdotuksen mukaankin pitää olla ainakin yksi lakimies. Maalaiskunnissa taas ei ole aina tilaisuutta tällaiseen järjestelyyn. Epävarmalla kuitenkin tuntuu, miten nämä ehdotetut huoltoomarit, joita ei sentään varsin monta ole ajateltu asetettavaksi, ennättäisivät ottaa osaa puheenaolevien tapusten käsittelyyn kaikkialla missä niitä esiintyy ratkaistavana.

Tähän lakiehdotukseen on otettu säännöksiä myöskin kasvattilasten hoidon valvonnasta, lasten suojelusta sopimattomalla ansiotyöltä, lastensuojelulaitoksesta ja lastensuojelun kustannusten suorittamisen perusteista. Mitä ensiksikin kasvatuslaitoksiin tulee, vastaa ehdotettu, valtion velvollisuutta sellaisia ylläpitämään koskeva säännös nykyistä asiaintilaa. Kuntain velvollisuutta ylläpitää lastenkotia ehdotetaan säädettäväksi pääasiallisesti samoin kuin köyhäinhoidollaisena on säädetty. Kaikkien lastensuojelulautosten pitää olla asianomaisten viranomaisten, nykyisin sosialimministeriön lastensuojelutoimiston tarkastuksen alaisina. Kustannukset ovat, kuten tähänkin asti yleensä kuntien suoritettavat. Kuitenkin koituu tämän lain toimeenpanosta meidän valtiollekin, jotka tehtyjen arviolaskelmien mukaan nousevat 3-4 milj. markkaan vuodessa. Nämä menot johtuvat huoltoomarien palkkauksesta ja matkakorvauksista sekä niiden henkilöiden päivä- ja matkarahoista, jotka lastensuojelulautakunta kutsuu antamaan selvityksiä eräissä tapauksissa. Sen lisäksi ehdotetaan, että valtio korvaisi kunnalle yhden kolmanneksen niistä kustannuksista, jotka kunnalle aiheutuvat kasvatukselli-

Viipurin Näyttämö

Tänään 29. 8. klo 20

Ensi-iltana

Öljyä! .. Öljyä!

8-näyt. amerikal. kuvioita.

Kansalaistemme kuoleman- tuomio Neuvosto-Venäjällä.

Tuomion tekstiä odotetaan ulkoasiainministeriön, jota voidaan harkita enempään toimenpiteisiin ryhtymisestä.

Neljän suomalaisen ampumista koskevan aikaisemman tiedonannon lisäksi on Ilta-lehdelle ilmoitettu seuraavaa:

Heti sen jälkeen kuin tieto heidän tuomitsemisestaan kuolemaan oli saapunut antoi ulkoasiainministeriö tehtäväksi Moskovan lähetystölle ryhtyä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin tuomion täytäntöpanon estämiseksi ja lähemmäs selvityksen hankkimiseksi niistä seikoista, jotka olivat aiheuttaneet kuolemanrangaistuksen soveltamisen nyt puheenaissena tapauksessa.

Pyydettyjä tietoja ei kuitenkaan annettu, vaan panttiin tuomiot täytäntöön. Sen jälkeen kuin tästä saapui tieto uudisti ulkoasiainministeriö aikaisemman pyynnön saada tarpeellista selvitystä asiassa, minkä johdosta tuomion teksti on luvattu ministeriölle toimittaa. Niin pian kuin puheenaissena teksti on saapunut, tulee ulkoasiainministeriö ottamaan harkittavakseen milhin enempään toimenpiteisiin asiassa on ryhdyttävä.

Uraan laivaliikenne.

Saapuneet laivat: saksalainen 1074 ton. Elbe Memelistä tyhjänä, saksalainen 98 ton. Hans Johan Riikasta, suomal. hinaaja Buij Sortanlahdesta hinaten proomu Läskelä III, saksal. 3006 ton. Hedderheim Hamparista tyhjänä, suomal. 1661 ton. Venus Heinolasta tyhjänä, ruotsal. 299 ton. Svanen Great Yarmouthista tyhjänä, saksalainen 59 tonnin Gerda Kotkasta tyhjänä, virolainen 240 ton. Merilind. Koivistolta tyhjänä, saksal. 865 ton. Paul L. M. Russ Stansgatesta tyhjänä, engl. 2608 ton. Dumfries Koivistolta läpikulkulastissa, memelliläinen 507 ton. Stephanie Memelistä tyhjänä, saksalainen 855 ton. Edmund Halm Gdyniasta kivihiiliastissa, saksal. 832 ton. Gisella L. M. Russ Kotkasta läpikulkulastissa, saksal. 353 ton. Alexandria Helsingistä tyhjänä, saksal. 77 ton. Zeus Lyypekistä tyhjänä, saksal. 644 ton. proomu Fulda Lyypekistä Koiviston kautta tyhjänä, ruotsalainen 520 ton. Amsterdamin Wismarista tyhjänä, tanskal. 1065 ton. Alfred Hago Helsingistä tyhjänä, tanskal. 612 ton. Lily Kööningsbergistä tyhjänä, saksal. 470 ton. Unverzagt Koivistolta tyhjänä, saksal. 1106 ton. Ilse L. M. Russ Koivistolta läpikulkulastissa, saksal. 741 ton. Roval Danzigista kivihiiliastissa, kreikkal. 2012 ton. Mentor Kemistä läpikulkulastissa, suomal. 121 ton. Pekka Antero Sortanlahdesta, kreikkal. 2159 ton. Taxiarchis Cardifiasta tyhjänä, suomal. 95 ton. Johannes Helsingistä tyhjänä, suomal. 120 ton. Kimmo Sortanlahdesta haapa-pöykylastissa Uraaseen, suomal. 256 ton. Sampo Koivistolta tyhjänä, beljal. 239 ton. Kruseichsen Kotkasta läpikulkulastissa sekä hollant. 1527 ton. Neard Rotterdamista tyhjänä.

Lähteneet laivat: suomal. meriproomu Läskelä V 432 ton. tyhjänä Sortanlahteen sekä suomal. proomu A N:o 7 590 ton tyhjänä samaan paikkaan, suomal. 759 ton. Kemi Wilvordeen lastina sahattua puuta, suomal. 96 ton. Sampo Nyköpingsin sahatavaraalastissa, tanskal. 1013 ton. London Lontooseen sahatavaraalastissa, norjal. 907 ton. Bravo Antwerpeniin sahatavaraalastissa, saksal. 862 ton. Kullervo. Tukholmaan, saksal. 382 ton. Erna Gauske Itzeheon Kotkan kautta, saksal. 105 ton. Nordstern Kasenottiin, saksal. 84 ton. Ingeborg Ellbingin, saksal. 87 ton. Nora Perrosiin, latvial. 1128 ton. Ausma Antwerpeniin, suomal. 311 ton. Merilintu Aarhusiin, saksal. 704 ton. Carl Gørdis Ostendeen, saksal. 702 ton. Bussard Antwerpeniin, saksal. 327 ton. Oskar-Friedrich Cavosiin, norjal. 656 ton. Sado Lontooseen kaikki sahatavaraalastissa, saksal. 1074 ton. Elbe Calaisiin prosia, engl. 375 ton. Mayrix Heyridgeen, Maelahden kautta, kreikkal. 1549 ton. Noemi Lontooseen, saksal. 394 ton. Kapitän Kross. Hibrigreen, norjal. 351 ton. Günhild Loetdyvnaahin, tanskal. 1173 ton. Nivaa Ghentiin, saksal. 59 ton. Gerda Brakeen tanskal. 148 ton. Leif Frederiksuonin, suomal. 77 ton. Suomenneito Tukholmaan, suomal. 301 ton. Sivan Great Yarmouthiin, ruotsal. 507 ton. Drott Poeben, saksal. 3006 ton. Hedderheim New-Yorkiin, tanskal. 1294 ton. Svend Pii Lontooseen, tanskal. 735 ton. hrl. Susa Calaisiin, ruotsal. 865 ton. Box. Lyypekkiin, saksal. 416 ton. Wilborg Lyypekkiin, saksal. 77 ton. Zeus. Pietariin, suomal. 80 ton. Elsa Tukholmaan, suomal. 142 ton. Wega Tukholmaan, saksal. 832 ton. Gisella L. M. Russ Hampariin, saksal. 98 ton. Hans Johan Hussumiin sahatta, saksal. 865 ton. Paul L. M. Russ Lontooseen, englantil. 2608 Dumfries West Hartlepooliin, suomal. 2392 ton. Gantoise Etelä-Afriikkaan, saksal. 644 ton. proomu Fulda Bremenin, saksal. 853 ton. hrl. Alexandra Stettiniin.

Poliisin esiintyminen elok. 1 pnä.

Vakinainen oikeusasiamies katsoi, ettei asia anna aiheita toimenpiteisiin.

Kuten aikanaan kerrottiin, vaati eduskunnan v.t. oikeusasiamies, tri Mikko V. Erich Helsingin poliisilaitoksesta selitystä poliisin esiintymisen johdosta n.s. punaisena päivänä, tämäänkuun 1 päivänä. Poliisilaitos antoi joku päivä sitten Uudenmaan läänin maaherran välityksellä vaaditun selityksen, johon maaherra liitti oman lausunsa. Vakinainen oikeusasiamies, tri J. O. Söderbergin on kesimallat palauttanut nyttemmin ratkaisut asian ja katsonut, ettei se anna aiheita enempään toimenpiteisiin oikeusasiamiehen puolelta.

Koiviston laivaliikenne.

Koivistolle ovat saapuneet seuraavat laivat: saks. 645 t. pr. Rhein tyhj. Lyypekistä, tanskal. 1227 t. hrl. Esther Maria tyhj. Helsingistä, saks. 77 t. hinaaja Zeus tyhj. Uraasta, saks. 865 t. hrl. Paul L. M. Russ osalastissa Uuraasta, suomal. 256 t. purjel. Sampo tyhj. Lyypekistä ja latv. 1192 t. hrl. Ausma tyhj. Gentistä.

Koivistolta ovat lähteneet: saks. 1074 t. hrl. Elbe kaivospöykylastissa Calaisiin, saks. 470 t. hrl. Unverzagt tyhj. Uraaseen, saks. 1440 t. hrl. Gottfried Poppe kaivospöykylastissa Gentiin, saks. 77 t. hinaaja Zeus ja 645 t. pr. Rhein tyhj. Pietariin sekä suomal. 256 t. purjel. Sampo tyhj. Viipurin.

Maksalahden laivaliikenne.

Maksalahden ovat saapuneet seuraavat laivat: suomal. 136 t. hrl. Soisalo sahatavaraalastissa Sortanlahdesta, jugoslav. 1713 t. hrl. Serafim Topic tyhj. Rangemouthisa, ranskal. 2545 t. hrl. Albi osalastissa Hangosta ja engl. 614 t. hrl. Ambleside tyhj. Grenadasta.

Maksalahdesta ovat lähteneet: norjal. 1218 t. hrl. Felix paperipuulastissa Rotterdamiin, saks. 668 t. hrl. Eschenburg kaivospöykylastissa Lyypekkiin, kreikkal. 2244 t. hrl. Perakis L. Cambanis paperipuulastissa Welsheihin, saks. 2872 t. hrl. paperipuulastissa Rotterdamiin, engl. 375 t. hrl. sahatavaraalastissa Cardiffiin, saks. 1106 t. hrl. Ilse L. M. Russ sahatavaraalastissa Lontooseen Uraan kautta ja suomal. 590 t. pr. Pietari tyhj. Pölään.

Helsingin yhdysliikenne-konferenssi.

Siirretään tammikuulle 1930.

Rautatiehallitus on suostunut Venäjän kulkulaitosten kansankomissariatien esitykseen VII:n yhdysliikennekonferenssin siirtämisestä ensi syyskuun 10 päivästä tammikuun 10 päivään 1930, jolloin sanottu konferenssi pidetään Helsingissä.

Viipurin kaupungin kansakoulu.

Viipurin kaupungin kansakoulujen johtokunta valitsi t. k. 27 pnä pitämässään kokouksessa kaupungin kansakoulujen toiseksi koululohjattareksi kuudesta harkitusta sairaanhoitajatar Aili Maria Pelkosen.

Kuolleita.

Viime maanantaina kuoli täällä emäntä Keronina Pykkänen, o.s. Kuronen, Piispansareita, kuolon uuneen 69 vuoden ikäisenä. Hänessä muuttanut manan majolle harvinaisen omaperäinen ihminen ja vnanhan ajans parhaimpien ominaisuuksien ruumillistuma: jumalanpelon, rehellisyyden ja oikeamielisyyden. Viime vuosikymmenen moralinen löysyys ja tapojen turmelus olivat hänelle kaunistus, eikä hän suinkaan säästynyt sanojaan siitä arvostellessaan ja tuomitessaan. Mutta hänen maailmankatsoimuksensa ei siltä ollut ahdas eikä yksipuolinen. Hänen erittäin piteä ja vilkas aiotkarjalainen luonteensa oli leikkisyyden ja huumorin leimaama, ja joka hänen oli kuullut maalaavien elin ja sattuvien sananuskaisiin kertovan maailman menosta ja nuoruutensa aikuisista tavoista ja taputuksista, ei sitä heville unohta. Keveät mullat alkansa ahertaneen kello ihmisen ja herttaisen henkilön haudalle!

T. k. 23 pnä kuoli täällä pitkällisen sairauden jälkeen Heikki Parkkainen noin 73 vuoden ikäisenä.

Tuomarinrouva Anna Maria Montin kuoli täällä t. k. 28 pnä noin 64 vuoden ikäisenä. Lähinnä surevat vainajaa omaiset.

Siemennäytely Viipurin.

Toimepannaan ensi joulukuulla. — Näytelyohjelma julkaistu.

Viime aikoina on maatalouden edistämistyössä alettu kiinnittää entistä enemmän huomiota maataloutta koskevien erikoisnäytelyiden järjestämiseen. Sellaisia mainittakoon esim. Lahdessa v. 1927 pidetty kotieläinnäytely ja parhaillaan valmistella oleva Helsingin puutarhanäytely. Erikoisnäytelyiden järjestämistä voidaan täydellä syällä puoltaa ennenkaikkea sen asiallisen hyödyn perusteella, joka niistä on sille maatalouden alalle, jonka näytelyä käsitellään, olkoonkin niin, ettei tällaisissa näytelyissä yleisöä määrää olekaan niin runsas kuin näissä näytelyissä, jotka käsittelevät kaikki maatalouden eri haarat.

Viipurin l. maanviljelysseura on ryhtynyt järjestämään koko aluettaan käsittävää siemen- ja perunanäytelyä siinä mielessä, että se kehitys, joka näillä kasviviljelyksen aloilla on viime vuosina havaittavissa, voimatuksi ja laajaksi. Etelä-Karjalassa on nim. jo melkoisesti käytännössä usia jalostettuja, suurisäisiä vilja- ja perunalaatua, joiden viljelykseen nykyin alueen ilmasto on sopiva. Saadakseen yleiskuvan tilanteesta tällä alalla ja levittämään tuntemusta laajoihin maanviljelyspiireihin näistä oloihin sopivista ja satoisista kasviladuista on maanviljelysseuran johtokunta tämmöistä näytelyä suunnitellut ja siinä mielessä toivotaan sille alueen maanviljelijöiden huomiota.

Näytelyä lähimpää aikaa ei ole vielä määrätty, vaan se tullaan pitämään Viipurissa ensi joulukuulla maanviljelysseuran syyskokouksen yhteydessä maanviljelysseuran uudessa huoneistossa.

Näytelyosastot ovat seuraavat:

I osasto: siemenet: 1 alaosasto: yksityisten näytteille asettamat, 1 luokka: korsiiviljain siemenet, a. syysvehnä, b. kevätvehnä, c. syysruis, d. juhanrusuis, e. kevätruis, f. ohra ja g. kaura. 2 luokka: palkoviljan siemenet: a. peltopapu, b. peltonohra, c. virmu, 3 luokka: tattarin siemenet: a. puna-apila, b. asike-apila, c. timoti, d. puntarpää, e. koiranruoho, f. nurmianta ja g. muut nurmikasvit. 5 luokka: juurikasvien siemenet: a. turnipsi, b. lauti, ja c. muut juurikasvit. 6 luokka: teollisuuskasvien siemenet: a. pellava, b. hamppu, c. muut teollisuuskasvit. 2. Alaosasto: liikkeitten ja yhdistysten näytteille asettamat: 7 luokka: siemennäytteet ryhmäsi: 3 alaosasto: siemen- ja kasvikokoelmia sekä graafilliset esitykset.

II osasto: Perunat. Näytelyyn voivat osallistua kaikki Viipurin l. maanviljelysseuran alueen maatalouden harjoittajat, maataloudelliset yhdistykset ja liikkeet.

Ilmoitus osastosta on tehtävä paikalliselle maanviljelysuralle, sen neuvolle tai Viipurin maanviljelysseuralle os. Viipuri, lokakuun 10 päivään mennessä erikoisella ilmoituskauvakeilla, joita saa edellä mainituista seuroilta ja henkilöiltä. Osanottomaksu näytteelle on Smk. 4:— paitsi yhdistyksiltä ja liikkeiltä Smk. 25:— netto-metillä.

Eri näytteiden tulee sisältää vuoden 1929 satoa korsiiviljain, palkokasvien ja tattarin siementä 2 litraa, nurmikasvien, teollisuuskasvien juurikasvien siementä 0,5 litraa sekä perunoita 5 litraa.

Siemennäytteet käydään ottamassa jokaiseen maanviljelijän luona lokakuun 15 päivän ja marraskuun 1 päivään välisenä aikana. Perunanäytteet kootaan taasen joulukuussa juuri ennen näytelyä. Näytteiden ostosta, lähetämisestä ja paikalleen asettamisesta huolehtii Viipurin l. maanviljelysseura.

Näytteiden tutkittamiseen huoltaa Viipurin l. maanviljelysseura ja arvostelun suorittavat maanviljelysseuran johtokunnan valitsemat palkintolaureat. Yksityisten maanviljelijöiden näytteille asettamat näytteet arvostellaan ja palkitaan sekä erikseen että myöskin ryhmäsi. Maataloudellisten yhdistysten ja liikkeitten näytteille asettamat näytteet arvostellaan ja palkitaan vain ryhmäsi. Maanviljelysseuran arvostellaan ja palkitaan myöskin sen jäsenien näytellyksi saavuttamien tulosten perusteella.

Palkintoja näytellyissä jaetaan rahaa ja kunniamerkkejä sekä kunniamerkkejä sille, joka on näytellyt maanviljelysseuran johtokunnan käyttäviksi.

Kellovarkaus linja-autossa Imatran Lappeenrannan välillä. Eilen iltopäivällä sattui linja-autossa Imatran ja Lappeenrannan välillä omituinen kelo-katoaminen.

Kun liikemies Lauri Paloluoma astui Lappeenrannassa 7-hengen linja-auton, oli hänellä taskussa arvokas reunoiltaan koristettu amerikkalainen Ilmoisin valmistetta oleva 17-kivinen ankkurikello, jonka perässä oli suojelekunnan meritarusmerkki kaksoisastitelusta pistoollilla. Nostessaan autosta Imatralta oli kello omistajalla tavalla kadonnut. Matkustajat vaihtuivat pitkin matkaa, joten selvyyttä asiaan ei vielä eilen saatu. Kello oli kallisarvoinen. Asiasta on ilmoitettu Imatran poliisille.

Kanneljärven kansanopisto.

Alottaa uuden lukuvuoden lokak. 22 pnä.

Niin kuin lehdesämme olevassa ilmoituksessa on mainittu, alottaa Kanneljärven kansanopisto uuden lukuvuotensa ensi lokakuun 22 pnä. Tämä lukuvuosi on järjestyksessä 36, ollen mainittu kansanopisto maamme vanhimpi. Sillä onkin takanaan pitkäaikaiset perinnänsä ja laajoissa piireissä tunnettu työ. Samoissa merkeissä tullaan työtä edelleenkin jatkamaan säilyttämällä kansanopiston ohjelmaa pääasiassa sellaisena, jollaisena se on tunnettu kautta maan.

Kansanopisto on pääasiallisesti maaseutu-uorison koulu, jossa varttuneeseen ikaan ehtineet miehet ja naiset saavat tulla taitoja ja taitoja, jotka ovat heille tarpeellisia varsinaista elämäntätönsä suorittaessaan. Ammattitiedon rinnalla tarvitaan myöskin yleistä kansalaisviisyyttä ja yhteiskunnallista kasvatusta sekä luonteen kehitystä. Näitä päämääriä pyrkii Kanneljärven kansanopistokin saavuttamaan. Toteuttamalla työkuulun periaatetta on opetusohjelman saatu sovellettua myöskin runsaasti ammattilainetta, joista maatalous, käsityöt ja kotitalousopetus työlle ovat erikoisesti mainittavat. Lisäksi on Kanneljärven kansanopiston ohjelmaan otettu erikoiset veltonohjaajakurssit kansakoulujen veltonohjajiksi aloille.

Kustannukset Kanneljärven kansanopistossa ovat yleensä samat kuin maamme muissakin kansanopistoissa. Lukukausimaksu on 200 mk., asunto maksaa 15 mk. ja ruoka 70 mk. viikolta. Varattomat oppilaat voivat saada huomattavia alennuksia. Lähempiä tietoja kansanopiston opetusohjelmasta sekä kustannuksista ja muista tarvittavista seikoista saa painetusta vuosikertomuksesta, joka lähetetään pyydettyä ilmeiseksi.

Kun haku aika Kanneljärven kansanopistoon on kässissä, kehoitamme maaseudun valvutunutta nuorisoa lähettämään hakemuksensa päästämään nauttimaan sitä hedelmällistä ja herättävää valistusta, jonka kansanopisto voi maaseudun nuorisolle antaa.

Muolaan opettajyhdistyksen kokous.

Kokouksen ohjelmassa on m.m. aiemmin asetun valitkunnan lausunto kristinopin oppimäärästä kansakoulussa, esitelmä lastenajatuksista kirjallisuudesta sekä useita keskustelullisuuksia lähetettämiä kouluelämästä tärkeimpiä puolia käsitteleviä keskusteluyksiköitä. Lisäksi on vielä muuta arvokasta ohjelmaa.

Äskeinen junasta putoaminen Liimatalla.

Viime lauantaisessa lehdesi kerroimme erään Liisa Mansikkanimisen nuoren naisen putoamisesta junasta lähellä Liimatun asemaa, jolloin mainittu henkilö ruhjoutui kulaan. Uutisen yhteydessä mainittiin samalla, että erinäiset seikat viittaavat itsemurhaan. Viipurin kaupungin poliisilaitokseen tutkinto-osastolla on tapahtuman johdosta pidetty kuulusteluja, mutta niissä ei ole käynyt selville mitään sellaista, mikä viittaisi itsemurhaan, joten kysymyksessä on kaikesta päätään tapaturma. Tutkimuksia on vaikeutunut se, ettei tapahtumalla ollut muuta kuin yksi ainoa silminnäkijä, joka hänkään ei ollut paikalla näkemässä putoamisen alkuvaihetta ja sen syytä, vaan onnihti vauhua silmällä näyt, kun mainittu nainen oli jo horjahtanut pseekurien päälle.

Kahvilaliikkeet.

Suojärven pitäjän Kaipaan kylästä olevalle liikemiehelle Johannes Kostilaiselle on myönnetty lupa II luokan matkustajakoti-, ravintola- ja biljardiliikkeen harjoittamiseen Suojärven Seurahuone.

Uudenkirkon pitäjällä olevalle paistatallisen vaimolle Aino Parkkarille on myönnetty lupa täydhöyläliikkeen harjoittamiseen Terjoen pitäjän Terjoen kylässä, talonmistaja Olga Ylöselä vuokraamissaan kahdessa asunrakennuksessa, omalla vastuullaan ja toiminnalla »Matkustajakoti Betanias».

Tulenarkojen nesteiden myynti.

Viipurin kaupungissa toimivalle J. Hallenberg-nimiselle toiminnalle on myönnetty lupa 2,500 litran vetoisen maanalaisen bentsiinisäiliön rakentamiseen toiminnan omistaman kauppatalon läheisyyteen Viipurin pitäjän Tammissuon kylässä.

Suomen Mineräali Oy.-nimiselle toiminnalle on myönnetty lupa 4,000 litran vetoisen maanalaisen bentsiinisäiliön rakentamiseen Uraan Leivatorille, Viipurin kaupungin rahatoimikamarilla vuokratulle maalle.

Kahvila suljettu Haminassa. Haminan kaupungissa sijaitseva »Haminan Kahvilan»-niminen kahvilaliike on maaherran toimenpiteestä suljettu 1 kuukauden ajaksi, koska sanotussa kahvilaliikkeessä on esiintynyt sellaista väärinkäytöstä, kuin maininta ravintolan, yomajan-, kahvilan-, biljardin- ja kellaradandista tammikuun 28 pnä 1922 annettua asetuksesta.

Järkyttävä tapaturma Leppäkoskella.

Kaksi työmiestä menettänyt henkensä nostoranan jalan kaatuessa.

Eilen iltopäivällä sattui Leppäkosken ja Hämeekosken välillä olevassa valtiosn rautateiden sorakuopassa järkyttävä tapaturma, joka vaati kahden työlläisen hengen.

Mainitussa paikassa olivat eräät työmiehet purkaneet nostoranan, jota yleensä melkein kaikkialla kutsutaan »Hulluksi Jussiksi», kolmijalkaa. Tällöin jostain syystä kolmijalan päällä oleva rautapultti katkesi ja kolmijalka putosi työmiesten päälle. Tämän johdosta kuoli heti työmiehiksi Matti Karvonen Hämeekoskelta. Lisäksi sai kaksi työmiestä vammoja, joista työmiehiksi Antti T a i v a i s e n saamat olivat vaikeampia. Taivainen tuotiinkin Sortavalan yleiseen sairaalaan hoitettavaksi, mutta tällällä hän kohtaa kuoli. — V.

Uskonnon-historiallinen konferenssi.

Alkanut Lundissa. — Suomesta 6 osanottajaa.

L u n d i n 26. 8. (SIT) Tiistaina alkavaan uskonnon-historialliseen konferenssiin on tähän päivään mennessä ilmoittautunut 239 osanottajaa 26 maasta, niistä Ruotsista 54, Tanskasta 19, Norjasta 9 ja Suomesta 6.

Suojärven käräjillä.

Eilen tuomittiin työmieh Paavo Kuutti Vuonteleen kylästä 7 kuukaudeksi vankeuteen, työmieh Kyriä Martiskainen samaesta kylästä 7 kuukaudeksi vankeuteen ja työmieh Mikko Myllyläri Naistenjärveltä 8 kuukaudeksi vankeuteen ammattimaisesta viinan valmistuksesta ja myynnistä.

Lisäksi käsiteltiin m.m. työmieh Aaro Kojoa Kaitajärven kylästä vastaan nostettu esyteytteen rikkeistä pahoinpitelystä.

Kojo oli viime heinäkuussa löynt puukolla työmieh Eino Männistöltä solisvaltimon pikki Männistön saama vamma oli niin vaikea, että hän makaa edelleenkin heikkona sairaana Sortavalassa.

Juttu lykättiin syyskuussa pidettävään välikäräjään.

Valtion rautatiet.

Avoimena olevaa kolmannen luokan varastonhoitajan tointa Viipurin varastoissa ovat hakoneet kirjanpitäjä A. E. Mielonen ja puutavarankirjanpitäjä A. V. Hietamies.

Lääkintähallitus.

Lääkintähallituksen apteekkiosaston osastopäällikön virkaan on lääkitähallitus ehdottanut nimittettäväksi apteekkin tarkastaja, fil. maisteri H. H. Bärundin.

Apteekit.

Lääkintähallitus on ehdottanut, että Haukivuonon apteekin apteekkioikeus annettaisiin provisorii Edit Dagmar Vilkmannelle.

Sosiaaliministeriö.

Valtioneuvoston yleisessä istunnossa eilen vahvistettiin sosiaaliministeriön ja apulais-sosiaaliministerin välinen työyhteistyö. Sen mukaan kuuluvat apulais-sosiaaliministerin tehtäviin köyhäinhuolto, alkoholi- ja lastensuojelunasiat kaikkien muiden asioiden kuulussa sosiaaliministeri Paavilaiselle.

Yhdysliikenne.

Rautatiehallitus on kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle esittänyt, että kiitotavarankuljetus otettaisiin suomalais-venäläisessä yhdysliikenteessä käytäntöön lukien tammikuun 1 pistä 1930.

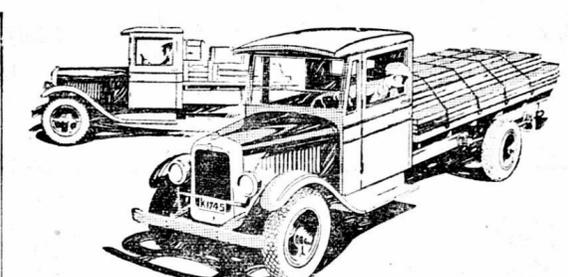
Nopeakulkuiset moottorilukset.

Lappeenrannan kaupungista olevalle insinööri Väinö Immoselle ja johtaja Verner Luostariselle on kummallekin myönnetty oikeus omistaa nopeakulkuinen moottorivene sekä käyttää sitä.

Spriitakavarikko.

Eilen keskipäivällä takavarikoivat valvontaosaston konstaapeli Pappilanniemen rauhan ja venheen ja 12 kp. 10 litran spritikaisteria. Soutajat työmiehet Antero Viskari ja Onni Myrskyläinen, molemmat Viipurista pidätettiin ja asetetaan heidät syytösten luvottomasta väkijoumien kuljetuksesta.

Humalaisia pidätettiin Viipurin poliisipiirien alueilta eilen 18 kappaletta.

Lisätkää tulojanne — käyttäkää GMC-kuormavaunuja

TULONNE lisääntyvät, jos Te järjestäessänne kuljetuskysymykseenne, käytätte hyväksenne kokemusta, jonka muut ovat voittaneet — ja saaneet kalliisti maksaa — että kuhunkin tarkoitukseen on vain yksi oikea vauvutyyppi.

Asetamme mielellämme käytettäväksenne kokemuksenne, jonka olemme saavuttaneet analysoimalla lukemattomia kuljetuskysymyksiä. Soittakaa meille tänään — se ei velvoita Teitä mihinkään, mutta voi johtaa tulojanne lisääntymiseen.

GMC-sarjassa on niin monta eri tyyppiä ja mallia, että voimme lähettää niistä juuri sen kuormavaunun, joka parhaiten sopii erikoistarkoitukseenne.

ALEKS KARKIAINEN

VIIPURI, PUHELIN 35 03.

Muut lehdet

Lumivaaran ja Jaakkiman seurakuntien välisen juttu.

Niin kuin lehdesämme usein on selostettu, ei Lumivaaran seurakunta saanut mitään osaa Jaakkiman seurakunnan papiston virkataloisista erotessaan Jaakkimasta eri seurakunnaksi. Nyt on Lumivaaran seurakunta pyytänyt valtiolta rahallista korvausta kärsimättään vääryydestä. Myöskin Svenska Pressen on kiinnittänyt huomiota tähän asiaan lausuen seuraavasti:

Hallitus, siis valtion oma organoi, on tehnyt Lumivaaran seurakunnalle tämän vääryyden, mutta kuitenkin ei hallitus perustuslakivaliokunnan mielestä ole tehnyt niin selvää laittomuutta, että se voitaisiin vetää siitä edesvastuuseen. Näissä oloissa tuntuu kohtuulliselta, että valtio korvaa Lumivaaralle aiemmillan vahingon. Tämän kautta joutuisi tosin Jaakkiman seurakunta hyötymään, koska se saisi pittää papiston virkatalonsa seuroissa, vaikka kymmenen kyllä on siitä erotettu eri seurakunnaksi, mutta jollei valtioneuvoston päätöstä vuodelta 1922 kumota, on tässä asiassa mahdotonta saada mitään oikeausu aikaa. Mutta samat kohtuussyyt, joilla voidaan puolustaa Lumivaaran korvausanomusta, voi luoka Jaakkiman hyväksi, kun se saa pitää sille jo 7 vuotta sitten myönnetyn omaisuuden.

Voit olla mahdollista, ettei hallitus tuone halua ehdottaa valtioneuvostolle Lumivaaralle korvausta. Tuntuisi jokseenkin oudolta, jos toinen hallitus ehdottaisi valtioneuvostoa käytettäväksi toisen hallituksen erästä osaksi oimie. Mutta siinä tapauksessa voi joku yksityinen edustaja tehdä eduskunnassa aloitteen. Ei ole tosin hauska nähdä, että valtio saa suorittaa menon, jota olisi voitu välttää. Parempi kuitenkin niin päin, kuin että vääriä hallituksen päätös, jos ei sitä voida muuttaa, aiheuttaa vääryyden.

Liikaa komeilua.

Liialliseksi komeiluksi leimaa Satakunnan Kansan sanottavan, jolla Suomea Kansainliiton yleiskokouksessa edustava valtuuskunta on kokoonpantu. Siihen kuuluu näet ulkoministeri Procopén lisäksi Geneven lähettiläs Holsti, Tukholman lähettiläs Erich, Tallinnan lähettiläs Vuorimaa, ulkoministeriön kansliapäällikkö, ministeri Yrjö-Koskinen, kansanedustajat Keto ja Schaurman sekä rouva Hainari, siis kaikkiaan 8 henkeä. Lisäksi matkustaa tietysti ulkoministerin sihteeri, mahdollisesti muitakin henkilöitä.

Satakunnan Kansa hyväksyy Procopén, Holstin ja Erichin, mutta pitää muita tarpeettomina, puolueiden vuoksi valittuina. Ei Ruotsillakaan ole näin lukuisaa lähetystöä eikä kokouksessa

ole esille erikoisesti Suomea koskevia asioita. Lehti on ankara arvostelussaan:

Ettei mainittu kolme ministeriä on nimetty Suomen valtioneuvoston jäseniksi, voidaan siis varsin hyvin käsittää. Sen sijaan ei ole kovin helppo käsittää, mitkä syyt ovat aiheuttaneet toisten edellä mainittujen henkilöiden mukaan ottamisen. Kun kerran ulkoministeri on Suomen puolesta, tuntuu ulkoministeriön korkean virkamielien lähettämien hänen avustajakseen jokseenkin tarpeettomalta, koska hänellä kerran jo on kaksi pitevää avustajaa. Yhtä tarpeettomalta tuntuu Tallinnan lähettilään lähettämisen Geneveen. Ministeri Vuorimaa saattaa olla lahjakas ja taitava miehe, mutta tuskin hän kuitenkaan lienee niin suuri kansainvälisen politiikan ja kansainliittosa esille tulevien kysymysten tuntija, että hänen oleskelunsa Genevessä olisi ehdottomasti välttämätön. Tämä arvostelu pitevää vielä suuremman määrässä paikansa herrojen Kedon ja Schaurmanin nimittämiseen nähden. Viimeksimainin on kyllä harrastanut paljon ulkopoliittikaakin, samoin kuin hän on harrastanut melkein kaikkia asioita maan ja taivaan välillä, mutta tuskinpa hän sittenkään on niin suuri valo, että hänen täytyy antaa päistää myöskin Genevessä. Mitä rouva Hainariin vihdoin tulee, on hän kyllä usein aikaisemmin edustanut Suomea ja ottanut osaa kansainliiton erilaisten valiokuntien ja komissionien työskentelyyn. Hänen mukaan ottamisensa on täten jonkun verran aiheetta, mutta samaa ei voida suinkaan sanoa herrojen Vuorimaa, Kedon ja Schaurmanin nimittämisestä valtioneuvoston jäseniksi.

Samasta asiasta kirjoitti joku päivä sitten Svenska Pressen,

Rikostilasto heinäkuulta yhä kasvava

Viime vuoden heinäkuuhun verraten huimaava nousu.

Rikosilmoituksia tehtiin rikosrekisterille kaikkiaan 1,318, tuvan ollessa viime vuonna 1,170.

Maamme alioikeuksista on heinäkuulla rikosrekisteriin saapunut rikosilmoituksia allamainittua lukumäärästä henkilöitä, jotka ovat tuomittu niin törkeistä rikoksista, että niistä on ollut ilmoitettava rikosrekisteriin. Vertauskautena on sulkumerkkien sisään merkitty vastaavat numerot heinäkuulta 1928.

Valtioon ja yhteiskuntaan kohdistuvien rikosten ryhmässä oli ilmoitettuja rikoksia seuraavasti: Uskontorikokset 0 (0), valtiotorikokset 0 (3), väkivalta ja haitanteko virkamiehelle 21 (22), yleisen järjestyksen häiritseminen 31 (14), väärä vala 8 (3), suku- ja aviorikokset 2 (0), siveellisyysrikokset 5 (1), rauhan rikkominen 5 (3), murhapoltto ja vakuutuspetos 1 (1), väärennys 23 (30), raharikokset 0 (0), tullimaksun kavallus 9 (12), veron kavaltaminen 6 (5), salakuljetus (muuta kuin alkoholi) 0 (4), virkarikokset 7 (0), virkamiesten ryöpyminen 15 (43), muut tähän ryhmään kuuluvat rikokset 23 (15). Yhteensä tässä ryhmässä 159, joista 133 miestä ja 26 naista (160, joista 142 miestä ja 18 naista).

Yksilöön kohdistuvat rikokset jakaantuivat seuraavasti: Murha 5 (2), tappo ja pahoinpitely kuoleman seurauksella 33 (15), murhan tai tapon yritys 0 (0), törkeä pahoinpitely ja tappelu 53 (31), kuoleman tai ruumiinvaiman tuottamus 10 (5), lievä pahoinpitely 60 (54), lapsenmurha 4 (5), muut sikiöitä koskevat rikokset 4 (1), väkisin makeaminen 7 (1), muut yksilöön kohdistuvat rikokset 9 (4). Yhteensä tässä ryhmässä 185, joista 173 miestä ja 12 naista. (118, joista 107 miestä ja 11 naista).

Omaisuuksien kohdistuvia rikoksia oli: Näpistys 49 (36), yksinkert. varkaus 81 (99), törkeä varkaus 74 (64), kavallus 13 (18), ryöstö ja kiristys 2 (8), varastetun tavaran kätkeminen 12 (14), petos 13 (14), muut omaisuusrikokset 13 (14). Yhteensä tämän ryhmän rikollisia 257, joista 219 miestä, 38 naista (267, joista 225 miestä ja 42 naista).

Kieltolaki- ja muut rikokset: Alkoholin valmistus 58 (35), alkoholin myynti 185 (179), alkoholin törk. laot. maahan tuonti (= salakuljetus) 132 (89), alkoholin törk. laot. varastossapito 138 (136). Muut kieltoalaki-rikokset 9 (12), autonajo juopuneena 15 (24). Muut rikokset asetuksia vastaan 37 (5). Tämän ryhmän rikollisia yhteensä 717, joista 595 miestä, 122 naista (625, joista 538 miestä ja 87 naista).

Kaikki 4 ryhmää yhteensä 1,318, joista 1,120 miestä, 198 naista (1,012 miestä ja 158 naista eli yhteensä 1,170).

Puolustuskavaraosat satamissa vaarassa pilaantua.

Saksalaiset eivät tee kauppoja arvelleen maamme puolukkatuotomahdollisuuksia rajattomiksi.

Asiantuntevalta taholta olemme saaneet tietää, että vientisatamissamme, varsinkin Helsingissä ja Turussa on tällä hetkellä melkoisen suuria puolukkatuotomahdollisuuksia odottamassa ostajia ja että varastot ovat yhä suuremmissa. Tilanne vientisatamissa alkaa vähitellen näyttää toivottomalta, kun ostajia ei ilmaannu ollenkaan. Sekä Turussa että Helsingissä on kyllä käynyt useampiakin saksalaisia katsellessa puolukoita, mutta eivät ole suostuneet päättämään kauppoja millään hinnalla. Sama kuuluu olevan asiantilanne itse Saksassa, jonne toimitetut myymättömät puolukkatuotot eivät ole saaneet ostajia.

Saksalaisten haluttomuuteen kauppojen päättämisen suhteen lienee osaltaan vaikuttanut se käsitys, että kuluvan kesän puolukkasato on niin runsas, että niitä on saatavissa mihin hintoihin tahansa.

Koska ainoassa puolukanvienti-maassamme Saksassa tällä hetkellä ollaan aivan haluttomia kauppoihin, lienee maassamme puolukoita ostavien liikkeitten aivan turha lähettää tavaroitaan satamakaupunkeihin pilaantumaan. — U. S.

Pienviljelijäin uutis- ja laidunviljelys-palkkioiden jako.

Maatalousministeriö antanut selvittävät lisämääräykset.

Maatalousministeriö on nojautuen valtioneuvoston 26 p:ltä huhtikuuta 1928 pienviljelijöille myönnettävistä uutis- ja laidunviljelyspalkkiosta antaman päätöksen 8 pykälään antanut sanotun päätöksen soveltamisesta seuraavaan lisämääräyksen:

1) että pienviljelijän, jolle on uutis- ja laidunviljelyspalkkiota myönnetty, on katsottu menettäneen oikeuden palkkioon myydessään tilan ennen raivauksen alkamista;

2) että tällaisen viljelmän uusi omistaja on oikeutettu palkkiota saamaan, mikäli hän asianomaisessa järjestyksessä sitoutuu ja hänet hyväksytään raivaustyö suorittamaan;

3) että mikäli tilanmyynti tapahtuu sen jälkeen kuin myyjä on saanut oikeuden palkkioon ensimmäisen nostoon tai on sen josta ennen eikä uusi omistaja suostu raivausta loppuun suorittamaan, ei palkkiota makseta ja peritään palkkion maksettu ensimmäinenkin erä takaisin valtioneuvoston edellämäntä päätöksen 5 pykälän 1 kohdan mukaisesti kuitenkin niin, että jos osa uutisviljelyksestä on täydessä viljelyksennossa, voidaan viljelijälle maksaa sitä osaa vastaava palkkio;

4) että jos uusi omistaja suostuu asianomaisessa järjestyksessä loppuun suorittamaan edellisessä

kohdassa tarkoitettua raivaustyön viimeisen palkkioerän nostamista varten, olkoon hän oikeutettu saamaan palkkioerän saamaan maataloushallituksen myöntymyksellä, mikäli hän muuten täyttää palkkioon saamisen määrätty ehdot;

5) että maataloushallitus on oikeutettu julistamaan entisten perusteiden mukaan uudelleen haettaviksi ne asianomaisille järjestöille maksetut uutis- ja laidunviljelyspalkkiot, mitkä jäävät käyttämättä sen vuoksi, ettei suunniteltua raivaustyötä ole saatettu asianmukaiseen kuntoon säädetyyn ensimmäiseen tarkastusajakauteen mennessä;

6) samalla viljelmällä tehtäväksi suunnitellut uutis- ja laidunraivaukset saadaan pitää toisistaan erillisinä työsuunnitelmina ja palkkio niistä maksetaan asianomaisessa järjestyksessä toisistaan riippumatta sekä

7) että suunnitellulta raivauspaikalta ei tarvitse koko alaa raivata viljelykselle, jos seura tai liiton ammattimies toteaa työn kuluessa ilmenevien seikkojen nojalla sen epätaloudelliseksi, vaan saa puuttuvan alan raivata jostain toisesta paikasta viljelmää. Mutta ellei raivausala voida saada suunnitelmassa edellytetyn suuruiseksi, voidaan raivattua alaa vastaavan palkkion osa maksaa maataloushallituksen suostumuksella.

Puolustuslaitos.

Siirtoja ja nimityksiä armeijassa.

Yleisesikunnan komento-osaston päällikkö, eivesti Paavo Juho Talvela on siirretty Suomen Valokoisesta kaartiin yleisesikuntaan.

Everstiluutnantti Oscar Bjarne Hugo Nordensvan on siirretty Kaartin Jääkäripataljoonasta Suomen Valkoiseen kaartiin ja määrätty sanotun rykmentin komentajaksi.

Everstiluutnantti Jarl Gustaf Taucher on siirretty yleisesikuntaan Keski-Suomen rykmenttiin ja määrätty mainitun rykmentin komentajaksi.

Sotasetämässä sähköinsinööriin toimiva insinöörikapteeniluutnantti Martin Joakim Ollikainen on määrätty hoitamaan sotasetämän teknillisen toimiston päällikön virkaa sinä aikana, joksi mainitun viran vakinainen haltija on määrätty toisen viran hoitajaksi.

Yleisesikunnan majuri Erkki E. Tuomi on määrätty sotilasasiain miehen toimeen.

Yleisesikuntaupseeri-arvonimen ovat saaneet everstiluutnantti Vilho Kuussaari ja majuri Usko Eljas Tuurtola yleisesikunnasta, majuri Urho Aksel Tähtinen ensimmäisen divisioonan esikunnasta, kapteeni A. Alfthan Pohjois-Savon Rykmentistä ja majuri Kaarlo Kustaa Sihvo Ilmavoimien esikunnasta.

Everstiluutnantti Aksel Fredrik Airo on siirretty yleisesikunnasta Polkupyöräpataljoona 2:een määräten mainitun pataljoonan komentajaksi, everstiluutnantti Carl Gustaf Schauman Kenttätörykmentti 1:stä Kenttätörykmentti 3:een määräten rykmentin komentajan apulaiseksi, kapteeni Harald Ilmarinen Kaartin Kenttätörykmentti 1:stä yleisesikuntaan, majuri Väinö Johannes Toivonen Savon Prikaatin esikunnasta taisteluskouluun, everstiluutnantti Frans Uno Fagerley Polkupyöräpataljoona 2:sta Kaartin jääkäripataljoonaan määräten mainitun pataljoonan komentajaksi, majuri Toivo Frithiof Lindquist Viipurin Rykmentistä Savon Prikaatin esikuntaan, everstiluutnantti Lars Rafael Melander Kenttätörykmentti 3:sta Kenttätörykmentti 1:een määräten rykmentin komentajan apulaiseksi, majuri Frans Edvard Helminen Kenttätörykmentti 3:sta yleisesikuntaan määräten sotakorkeakoulun opettajaksi, ratsumestari Carl Lihus ratsuväkipikaatista remonttikouluun, majuri Juho Erkki Saarva kadettikoulusta Viipurin Rykmenttiin ja majuri Oskari Iisakki Sippola taisteluskoulusta Kenttätörykmentti 3:een sekä ratsumestari Erkki Albert Makkonen reserviupseerikoulusta Hämeen ratsu-rykmenttiin.

Uudenmaan rakennusrykmentin

Rosuvoin kasvitärha 20-vuotias.

Eilen oli lastentarhalla yksinkertainen juhlatilaisuus.

Kuluneena kesänä on tarhassa ollut 86 lasta.

Taloudenhoitajana 20 v. toiminut Aleksandra Syrén.

Eilen vietti Suomalaisen Naisliiton Viipurin osaston ylläpitämä Rosuvoin kasvitärha 20-vuotisjuhlaansa. Vaatimattomuudestaan huolimatta muodostui uhrattavaa ja rakkaudella suoritettua työtä osoittava juhla mielihyvänväkiseksi tilaisuudeksi.

Kun kutsuvieraat olivat saapuneet lastentarhalle ja heille oli tarjottu kahvia, lauloivat lapset tervetulleisiksi herttaisella tavalla laulun opettajansa rouvien H. Vihalaisen ja L. Mertolan johdolla. Tämän jälkeen rva Vihalainen esitti katsauksen tarhan toimintaan 20-vuoden aikana. Tarha on perustettu rva H. Kaurasen aloitteesta 20 vuotta sitten. Rva Vihalainen lausuikin rva Kauraselle lämpimiä kiitoksen sanoja siitä työstä, mitä hän Naisliiton kasvitärhatoimikunnan puoleltohoitajana kuluneiden 20 vuoden ajan on kasvitärhan hyväksi tehnyt. Tänä aikana on kasvitärhassa ollut kaikkiaan yli 3000 lasta. Korkein määrä, mikä yhdellä kertaa on tarhassa ollut, koheaa 260:een. Tänä vuonna on lapsia 86. Kasvitärhatyön ohella on leikkitys, uutu, retkeily j.n.e. yleensä koetettu järjestää lapsille mahdollisimman runsaasti kesän riemuja. Joka päivä on heille annettu keittoruoka-ateria. Varioja on hankittu juhliilla ja keräyksillä. Lisäksi on saatu lahjoituksia. Pääasiassa on toimintaa kuitenkin voitu jatkaa vain kaupunginvaltuuston myöntämän avustuksen turvin. Kaupungilta on kasvitärha saanut vesijohtolaitoksen liepeillä olevan alueen, missä on voitu järjestää lapsille maapalstat viljelmiä varten.

Rva Kauranen puhui sitten kasvitärhan uskollisena ja uupumattomana taloudenhoitajana 20 vuotta toimineelle rva Aleksandra Syrénille, lausuen sydämellisiä ja vilpittömiä kiitoksen sanoja sen uhrattuvan ja rakkaudella suoritettun työn johdosta, mitä rva Syrén on kasvitärhassa tehnyt. Puhun päättyttyä ojensi rva Kauranen uskolliselle työntekijälle hopeisen kahvikaluston Naisliiton vaatimattoman kiitollisuuden osoituksena epäitekkästä työstä. Samalla hän luki kunniakirjan ja kiinnitti rva Syrénin rintaan hopeamitalin, jonka oli lähettänyt Suomen Maataloustuottajain Keskusliitto. Sitten tuli speppelöiden ja kukitettun kunnianarvoisan vanhuksen luokse kaksi tyttöä, ja sirotelti kukkia hänen tuolinsa ympärille.

Kun lapset olivat jälleen opettajansa johdolla yhteisesti laulaneet saapui vielä kaksi tyttöä, jotka ojensivat rva Kauraselle ruusuja toisen lausussa runon sekä samoin lasten puolesta annettiin rva Syrénille lahja toisen lahjan tuojan lausussa hänellekin runon.

Tämän jälkeen suorittivat lapset muutamia laululeikkejä ja esittivät muutakin, mitä heille työnteon ohella oli opetettu.

"Sitä Uutta"

voivat kaikki
maamme asukkaat
käyttää!

n

Valmistamme kyläkin jo ennestään tavaraa, joka hyvinkin paljon muistuttaa "Sitä Uutta". Mutta tietääksemme ei vielä missään ole valmistettu aivan samantaista.

Kun Te ensikerran maistatte "Sitä Uutta" - ja Te menetätte paljon jos sen laiminlyötte - niin tulette yhtymään silloin jo yleisesti tunnustettuun mieliteeseen, että "jopa saivat tehdyksi juuri selaista kuin me ikäläinen haluaa".

a

Maanpuolustuspäivä Heinjoella.

Vietetään ensi sunnuntaina kirkonkylässä.

Lentonäytöksen yhteydessä aamupäivällä mielenkiintoinen taistelunäytös jännittävine tilanteineen.

Ensi sunnuntaina vietetään Heinjoella maanpuolustuspäivää, joka on ainutlaatuinen koko Itä-Suomen maaseudulla. Ennen jo olemme maininneet lentonäytöksestä, mutta sen lisäksi ovat suojeluskuntaviranomaiset taltoineet voimakkaasti olla mukana herättämässä heinjoekelaisten ja lähiseutujen asukkaiden harrastusta puolustusasioihimme.

Sunnuntaina klo 7.30 alkaa nimittään Heinjoen kirkolla taistelunäytös, jollaista eivät ainakaan kaikki heinjoekelaist ole olleet tilaisuudessa näkemään. Tilanteen mukaan on Heinjoen kirkonkylä sinisten hallussa, mutta punaiset ovat päässeet etenemään aina Heinjoen kirkonkylän liepeille, jossa vihollisen eteneminen saatiin sinisten tykistön avulla pysäytettyksi. Mutta Heinjoen kirkonkylästä ja varsinkin sen piiriin kuuluvan tärkeän maantieristeyksen omistamisesta käydään ankara kamppailu. Taistelu suoritetaan kirkonkylän aukeilla pelloilla, niin että jokainen voi helposti seurata tilanteen kehitystä. Taistelunäytökseen osallistuu tykistöä, konekiväärejä ja miinaheitittäjiä. On sunnuntaiamuna pauketta Heinjoen kirkolla. Heinjoen suojeluskuntalaisten tulee kokoontua taistelunäytöstä varten klo 6 ap. seurojen talolle ja tulee tällöin jokaisella olla mukana kiviä. On selvä, että jokainen suojeluskuntalainen pitää velvollisuutenaan osallistua taisteluharjoitukseen ja siten olla tekemässä suojeluskuntaansa tunnetuksi.

Jumalanpalveluksen päättyttyä klo 12 alkaa lentonäytös sekä matkustajalennätykset. Lentonäytökseen osallistuu joukko armeijan lentokoneita, jotka esittävät lauluvuorot. Vielä näemme laskuvarjostinesitykset. Ohjan selvä, että paikkakunnalla ei aina nähdä laskuvarjostimia, joista kyllä paljon puhutaan, mutta joita vain harvat ovat nähneet. Lentokone »Karjala» tarjoaa yllätystä, mutta mitä... siitä lähemmin sitten ensi sunnuntaina Heinjoella. Kaikkea ei sovi puhua etukäteen.

Klo 14 alkaa päiväjuhlalla kansakoulun pihamaalla. Tilaisuudessa esittää Viipurin suojeluskunnan soittoakusti soittoa. Sen jälkeen on ohjelmassa kirkkoherra Palvoalan juhlapuhe ja toimittaja Emil J. Helten ilmaisuasia koskeva juhlaesitelmä. Opettaja Palmu esittää vielä lausuntansa.

Illalla klo 19 alkaa seurojen talolla juhlaillan varsin vaihtelevalla ja sisältörikkaalla ohjelmalla. Illta kestää klo 2 saakka yöllä.

Luonnollisesti niin heinjoekelaist kuin lähiseutulaisestkin saapuvat runsaslukuisesti maanpuolustuspäivää viettämään. Sisäänpääsymaksuna kannetaan lentonäytökseen ja kansanjuhlalle yhtei-

Waldhofin saksalainen työväestö.

36 saksalaista työssä ilman asetuksenmukaista lupaa.

Viipurin I. maaherra tutkituttan asiaa.

Kuten sanomalehdissä on aikaisemmin kerrottu, on Waldhof-yhtiön tehdasrakennustöissä Käkösalassa saksalaista työvoimaa. Asian johdosta käännytty S.S. joku aika sitten sosialiministeriön puoleen.

Nytemmin onkin mainittu lehti saanut tietää sosialiministeriöstä, että Waldhofin työmaalla on saksalaisia työllisiä työssä 36 miestä, mutta sosialiministeriöstä ei ole työoikeuslausuntaa pyydetty, kuten asetus edellyttää. Eimyköskään ulkoasiainministeriöstä ole työlupaa pyydetty. Kun asiaa on ilmennyt erinäisiä seikkoja, jotka vaativat yksityiskohtaisempaa tutkintoa, on sosialiministeriö lähettänyt asiaa koskevat asiaperit Viipurin läänin maaherralle tutkimuksen toimittamista ja tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä varten.

Eilen käännyimme edellä olevan johdosta Viipurin läänin maaherran puoleen, jolloin saimme tietää, että sosialiministeriön asiaperit saapuivat maaherralle eilen ja että maaherra on määrännyt Käkösalan poliisimestarin kapteeni Seitolan toimittamaan asiassa tarkan tutkimuksen.

Salamurha Siuntiossa.

Itämakassan laskussa mukana ollut henkilö ammuttu.

Kun Siuntion pienviljelijäyhdistyksen viime sunnuntaina järjestämä illta, joka pidettiin eräissä ladossa, oli päättytty, ja yleisö poistunut, ryhtyivät yhdistyksen toimihenkilöt n. klo 12 aikaan yöllä laskemaan itämakassaa. Tällöin pamahti ulkona laukaus ja lampua kassan rahojen laskemisen valaisemiseksi pidellyt yhdistyksen toimihenkilö Alfred Virtanen sortui luodin lävistämään maahan, kuollen heti.

Salamurhan suorittajat pääsivät yön pimeyden turvin pakoon. Poliisi on kuitenkin epäluonalaisina pidättänyt kolme henkilöä, nimittäin Kivelä, Sandholm ja Moberg.

Tutkimukset tuonevat lisävalaistusta veritekoon.

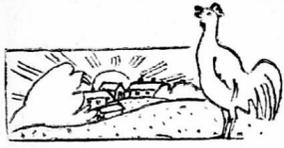
sesti 5 markkaa ja lapsilta 3 markkaa. Taistelunäytöksen seuraaminen ei maksa mitään. Juhlailtaman sisäänpääsymaksu on 12 markkaa.

Matkustajalennätykset maksavat 150 markkaa hengeltä. »Karjala» ottaa mukaansa vain yhden matkustajan kerrallaan, joka istuu ohjaajan edessä ja on niin ollen tilaisuudessa aivan vapaasti tutustumaan kotipaikkakuntaansa ilmasta käsin. Matkustajalennätyksistä kannetaan 6 mk. 25 p. juoksu-

ROSUVOIN LASTENTARHASTA: Lapsia ja opettajia viljelytalon keskellä.

Puhetta ja Pakinaa

Elokuvan 29.

Tanaan: Iines. Huomenna: Immo.

Aurinko nousi Viipurissa klo 4.53 ja laskee klo 19.18.

Meteorologinen keskuslaitos ilmoittaa: Yleinen säätilanne: Yleinen säätilanne huononee hitaasti. Sade: Aluksi poutaista myöhemmin alkavia sateita. Tuuli: Tuulen kääntyminen etelään pain. Lämpötila: Vähän lämpimämpää.

että Viipuri muuttuu, koska kaikki muuttuu. Kaikki pysyy paikollaan, mutta mikä ei pysy entisellään. Oikoon tämä filosofisesti johdannoksi. Ja sitten.

Dear Hagar. Ballittakoon minun käyttäjä tullen-kantajaverheystä. Käteeni sattui nimittäin eilen Suomen Pressin toissapäiväinen numero ja siinä pisti silmäni nimimerkki Hgr. O:n kirjoitus Det nya Viborg — Viipuri.

Neiti Hgr. on saapunut käynnille lapsuutensa alkaisena kaupunkiin, tänne Viipurin. Sitten hän on kirjoittanut vaikutelmansa, matkakirjeensä. Neiti Hgr. on hyvin surullinen ja hiukan ilkeä. Ota-kaamme pieni kappale malliksi:

»Vanhan Viipurin mukana on hävinnyt myös iloinen kosmopolittinen kieltenskoittelu. Uusi Viipuri on suomalainen. Jos kuuluu ruotsalaisen sanan, kaikki se korvissa kuin muisto, kuin hämarä muisto menneiltä ajoilta. Jos sattumalta joutuu näkemään »Viborgs Nyheterin», saa melkein hermokohtauksen. Katsoja jää tuijottamaan, niinkuin näkisi aaveen. Onko tässä moikka yhtään niita ruotsalaisia tunteita, jotka herättävät niin kaihollisia lauteita? Tilalla on »Karjala», lehti, jonka elinvoimaa ei voi epäillä — mutta usein vaihtaa. Lehden viihdyttävä Aleksandrakadun varrella on nyt valmiina. Vastapäätä rakentaa Savo-Karjalan Pankki. Hieno, pulskaa, modernia. Nationalismi ja kapitalismi ojentavat toisilleen kättä. Voi sitä, joka joutuu puristukseen aamuvieraitten jättiläisten nyrkkien välillä!»

Dear Hagar. Otan todella osaa kaihollisyyteenne. Ja käsitan sen niin hyvin, sillä vuosien perästä on kaikki muuttunut, ja kun vuosien perästä palaa, tarkastellen, näyttää kaikki vielä enemmän muuttuneelta. Tunnetuimmat ovat niin erilaiset. Ja tunteet toistensaan yleistäytyvät. En suinkaan minä eikä kai kukaan muukaan viipurilainen saa hermokohtauksia nähdessään »Viborgs Nyheterin». Se ei ole meille mikään aave. Se on vain »Viborgs Nyheter», joka kaikkina arkipäivinä tarjoaa meille luettavaa muistorakasta kielitään, pitään yllä siis vanhaa muistoa, vielä toistaiseksi.

Mutta, dear Hagar, kun Te valittatte Viipurimme muuttumista, tuotte Te esille entisen kosmopolittisuuden »loistojen» ja kesisarina Katarinan vanhat muistot. Oliko se aika todellakin miehistänne parempi kuin nykyinen? Onko Teistä kukaan kieltä kaikuviestillä. Kelli, jota Te hyvin ymmärrätte, paremmin kuin mitään muuta aidiokielenne ohella.

Helsingin ohin hyvin uudempi kuin Viipuri. Siellä eivät vanha ja uusi kohtaa toisiansa joka paikassa. Siellä kaikki kuitenkin soiteitaan joskus jazzia?

Veli Punnus.

Plastiikkaa.

Tunnettu saksalainen kirjailija ja kuvanveistäjä Ernst Barlach on lähettänyt maailmalle yllä kuvatun »plastillisen ryhmän».

Suomen yleisradio.

Ohjelma tänään.

- 19.15. Lastentunti. 20.00. A. Wilkko: trumpettsoloja. 20.20. Annikki Forsström: yksinlaulu: I. Hannikainen: Tanssilaulu, Oh äiti armas; Dvorak: Larghetto; Godard: Chanson de Fleurian; Delibes: Bonjour, Suron; Schubert: Taiteelle. 20.40. Saarisen mandoliinikvartetti: mandoliinimusiikkia. 21.05. Lehtori Ernst Lampén: pakina »Käyntini Lintulan naisluostarissa». 21.25. Saarisen mandoliinikvartetti: mandoliinimusiikkia.

Tanskan prinsessa Feodora Suomessa. Prinsessa Feodora vieraili eilen mukanaan seurue, johon m. m. kuuluivat prinssiinrouva Setälä, Riihimäellä. Kuninkaallinen vieras saapui Riihimäelle autolla ministeri Seppälän maatilalta Järvenpäästä klo 11 ap., minkä jälkeen hän nautti lounaan. Täällä näytettiin prinsessalle Riihimäen lastiteollisuuslaitoksia. Prinsessa oli erittäin mieltyynyt näkemänsä ja esitti herttaiseen tapaan ihastumisensa tehtaan tuotteisiin, joista kristallivalmistukseen näyttivät herättäneen hänen mielenkiintoaan. Hän otti vastaan muutamia esineitä muistoksi käynnistään teollisuuslaitoksella. Prinsessa Feodora jatkoi klo 1.14 lähtevällä junalla matkansa Imatralle, viipyen myös eilen Viipurissa syöden päivällisensä Pyöreässä Tornissa.

Onko Teistä surullista, että kaupunkimme on muuttunut venäläis-suomalaisesta »kosmopolittisesta» kaupungista suomalaiseksi? Yhtä hyvin kuin Viipurista olisiite voit kirjoittaa Lontoosta tai Pariisista: »... missä vanha ja uusi kohtaavat toisensa niin välittömästi — muistoja ja traditioita Katarinan päivillä ja geschafia tekevän nousukasjoukon »shopplaa me elämme.»

Niin, neiti Hgr. O. Te myönätte, että Viipuri ei ole vielä tämmöinen sävelletty tahtiin ja että Viiborg jää muistojen varjomaailmaan. En voi olla tuntematta mielihyvästä siitä, että Te jollain tavoin ihaillette k e h i t y s t ä. Viipuri kehittyy, se on tosiasia.

Mutta Teidän ei kaihomielisyydessäkään vertaisit kirjoittaa näin: »Jazz-musiikkia festiivinkäydillä, kapakka-tanssin ja sprin kera Pyöreässä Tornissa — se on Viipuri.»

Sillä, katsokaahan, meillä on paljon muistoa kuin »shopplaa me elämme», kapakka, nousukasjoukko, tanssia ja spritiä. Ehkä tällä hetkellä vielä on ajatuksenne enemmän »aineellisuudessa ja tosiasioissa» kuin Teidän mieltteenne.

Oletteko käynyt koskaan Pyöreässä Tornissa? Sitähän ei ollut vielä ennen soa kaupungin »kosmopolittisena loistosa hermo-kohtauksia nähdessään »Viborgs Nyheterin». Se ei ole meille mikään aave. Se on vain »Viborgs Nyheter», joka kaikkina arkipäivinä tarjoaa meille luettavaa muistorakasta kielitään, pitään yllä siis vanhaa muistoa, vielä toistaiseksi.

Mutta, dear Hagar, kun Te valittatte Viipurimme muuttumista, tuotte Te esille entisen kosmopolittisuuden »loistojen» ja kesisarina Katarinan vanhat muistot. Oliko se aika todellakin miehistänne parempi kuin nykyinen? Onko Teistä kukaan kieltä kaikuviestillä. Kelli, jota Te hyvin ymmärrätte, paremmin kuin mitään muuta aidiokielenne ohella.

Helsingin ohin hyvin uudempi kuin Viipuri. Siellä eivät vanha ja uusi kohtaa toisiansa joka paikassa. Siellä kaikki kuitenkin soiteitaan joskus jazzia?

Veli Punnus.

Vastinetta 1920-luvun siivettärelle.

Aluksi en minun näyrästä tunnustaa kuuluvani ennen tämään aikakauteseen, jolloin nainen ei harjoitellut avoilla ajatuksilla, vaan tyytyi olemaan niin tuihka kuin sanottiin ja olemaan vain joskus vaihteeksi tunteellinen.

Siivettär katelee siis suopean säälivästi yritystäni saada näin vanhoillani ehkäpä tarkkaan olemaan järkäle liikkeelle.

Siivettär ei näy muustavan itsekin viherissä nuoruudessaan hosiunensa eri astain kimpussa juuri Katjan tavoin. Missä ihmetellä, ettei tyttöjen vielä okei käyttäjä järkäleitänsä, kun kerran itse todistaa, että häneltä puuttuu toistaiseksi elämäkokemusten »pippuri». On ihahduttavaa kuulla, että Siivettär sentään pitää Kajaa puhasajatuksena nauttien, sillä sellainen hän on ja sellaisia aikamme tarvitsee. Esitustelijakin hän on, viikapa luotu sellaiseksi ja tulevaisuus näyttää, oletteko Te oikeassa rinnastaessanne hänet »surullisiin» rapinaksiin tai ne, jotka uskallat, että hänen »heräämisensä» pystyy kohottamaan hänet helposti sankarien äitien rinnalle.

Tämä Kajamme puolesta. Teidän ajatuksenne, Siivettär, ovat todella yllättäviä näin aikansa elänellekin, kuten allekirjoittanut. Ottaen huomioon kokonaisuuksenne, ei odottaisi, että teette rikoisuunumeron siitä, että nainen tuntee vetoavansa miestä kohtaan. Onko tuo tunne naisessa jollain tavoin erikoinen verrattuna miehen vastaavaan tunteeseen? Omasta puolestani uskallan väittää ettei niin ole.

Tunnette menevän koko lailla yli rajojen ollessanne noin varma luojan tarkoituksesta miehen ja naisen suhteen, mutta kerrassaan ällistytävää oli todeta, että asettele naisen yksitoistaan vastuuseen tulevien sukupolvien kustoisuudesta. Ei uskoisi henkilön, joka noin tekee, voivan neuvoa toisia kulkemaan silmät avoimena elämässä. Ettekö todellakaan ole nähnyt lapsissa mitään isiltä perittyä? Olikohan siinä tapauksessa Teidänkin syytä turvautua tilastoihin, jotka selvittävät vanhempiin, myös isän, osuuden jälkeläisten niin sielun kuin ruumiinkin kykyihin? Vastauksena kytkilä-opilleen voin johdattaa mieleenne: »Minä koston isäin pahat teot lapsille koltantee ja neljänteen polvelle, vaikka koltantee lainaukset eivät olekaan suositeltavia kaikkien asiain yhteydessä.

On tuhlamalla tuhattu sanoja todistamaan väitettä, että nainen voi tehdä miehen joksiin ja päätelmää, että naisen aloitettava yleinen parannuksen teko. Teoria on helvähän kaunis, mutta miten se sopeutuu käytäntöön, on eri asia. Siinäkin sietää vain silmällä elämää ympärillään. Ei kannata sanoa, ettei ole poikkeustonta sääntöä, sillä raja täytyy olla poikkeuksellakin tai muodostavakin ne lopullisen säännön, kuten jokainen myöntää. — Edellinen kysymys on sellainen, että siittäkin saisivat tilastotietelijät työmaahan. —

Kyllä kai lopultakin on niin, että voimakkaimmat persoonallisuudet johtavat aina edelleenkin olivatpa ne sitten miehiä tai naisia. Mikäli kysymys tulevien sukupolvien kohtalosta herättää vastuuntunnetta, on se muodostava puhtaasti yksilöllistä sukupuoleen katsomatta ja ilman että katsotaan kuka ensin puhdistuu.

Siivettär olisi saanut hieman enemmän syvennyä Kajian lauseen myöntöön eikä sokea häntä melhin, jotka todella odottelimme avoliittoon pääsyä. Esitustelijatyttö tarttuu itsenäisellä otteella itse valitsemansa elämäntavoihin. Hän pystyy yksininkin piirtämään vakonsa yhteiskunnan työarkaan ja »herättämään» hän voi osoittaa herättäjälleen, että naisen tulee olla muutakin kuin hänen lastensa äiti, että hänen henkensä on lähtöisin juuri samasta rajuromuuden maasta kuin miehenkin. Sitä emme ole pystyneet vielä me tekemään, me, jotka olemme tusinaraaneista tutustuneet omaan naiseeseen minällemme.

Siivettär on kirjoituksessaan kiivennyt korkealle järjestyksen kukkulalle. Ei hän sano tuntelevansa, mutta melkein liian korkealentoiselta tuntuu m. m. kohta »»suurin osa on vielä todellista naiseita, joskin ainoastaan — todellista naiseita». Tavalliselle turtumalle naiselle tuo oli oikein sydäntä heikuttavaa tunteellista. Mutta eipa olekaan Siivettären viisaus tyhjää alkuisin! Hän on nähnyt, että miehet alkuaan diplomaatteja aina renkipölköin asti ovat ikäikään yhteen nippuun sidottuja, joka nippu suhtautuu tarkoin määrättyllä tavalla eräiseen toiseen nippuun, joka on varustettu nimillä »Naiset».

Anteeksi, hyvä Siivettär! Joku toinen kokenut nainen voi olla aivan toista mieltä, vaikkapa hän tavallisena entisaajan sopeutuvana, kodin hiljaisena sukunparisijana ei viime vuosina olekaan voinut ulottaa herrastuksiaan aivan noin laajalla tutkimusaloille. Eikö tuo suhtautuminen liene sentään melko yksilöllistä laatuja niin puolelta kuin toiseltaakin vielä nykyisinkin!

Mitä sitten tulee noihin rikos- ja avioliiton lauseen tilastojen tutkijoihin, aikööt he unohtako millaisia murrosajoja kansat ovat eläneet! Samoin ne, jotka sormet heristävänä hyökkäyksiä nykyajan nuorison turtumaisuuteen, muistakoot, millaisessa seksuorissa ja ristiriitaisuudessa se joutui viettämään herkimmin lapsuutensa! Eiköpähan jatkikin, eikä vain tunne, sanone tästä jokin ja neuvone oikeampia menetelmiätoja.

Hieman kokenut.

60 vuotta

LAVASTON OMISTAJA.

Kun Englannin Pohjanmeren taivasto ankuroi kerran Clydessä, tuli Glasgowlasta y. m. läheisillä paikkakunnilla joulukokouksen veroa maksavia kansalaisia kutsuun uudenlaisia sotaväijä. Muiden mukana saapui sinne muuan mies Paisleystä. Hän oli erikoisen utelias ja nousi amiraali Hornbyn lippulaivan kannelle. Tarkasteltuaan kaiken perin pohjin suuntasii hän askeleensa upseeriston asuntoluokalle kohti. Hän alkoi juuri mennä amiraalin yksityishuoneen ovesta sisälle, kun muuan nuori upseeri esti sen.

»Mitä täältä haette», kysyi upseeri hieman tylysti mieheltä. »En mistään erikoista», vastasi mies. »Olin vain tahtonut jutella hieman mr. Hornbyn kanssa.»

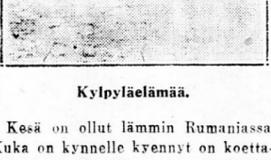
»Mr. Hornbyn kanssa...?» sanoi upseeri ällistyneenä, mutta jatkoi sitten: »Valitaan, mutta amiraali on tällä kertaa mennyt matiin. Sanokaa minne, niin lähten käynnistänne hänelle.»

»Se ei suinkaan ole tarpeellista», sanoi mies keveästi, vaikka hänen otsansa olikin pahastuksesta punainen. »En ollenkaan tiedä, tunteeko amiraali ollen. Mutta jos hän sattuu kysymään, niin sanokaa sitten, että täällä kävi yksi näiden laivojen omistajista. Kyllä hän siittäkin asian ymmärtää.»

Mies pyyhki silmälasiansa, asetti ne nenälleen ja poistui arvokkain kein.

Kulutettu markka ei tule takaisin. Harvinkaan sen tähden tarkoin, onko esittänyt moneroa välttämätön tahi odes tarpeellinen.

Talteen pantu markka synnyttää yhtiä usia markkoja, kasvamalla korkoa koroalle, jos se viedään Viipurin Suomalaiseen Säästöpankkiin.

Kylpyelämää.

Kesä on ollut lämmin Rumanjassa. Kuka on onnellinen krennyntä on koettanut kylpemisestä saada rikastystää, niinkuin puhvelit erään rumanjalaisen kylän vanhassa myllyaltaassa.

TÄHTIIN!

Jokin aika sitten teki eräs parisiilainen lehti ehdotuksen, että surmansa saaneiden ansiokkaiden lentäjien muistoksi heidän nimensä annettaisiin uusille tähille, joita tutkijat löytävät. Ehdotus on herättänyt Ranskassa vilkasta huomiota, ja kerrotaan Ranskan tähtitieteilijöiden hyväksyneen sen. Täten saivat osimerkiksi tähdet, jotka esinää keksitään, nimekseen Nunzeren ja Coli tahi Guilhaud ja Amundsen.

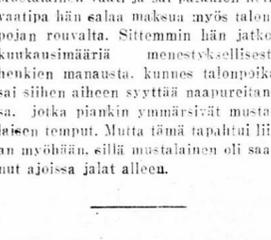
Saatamme silloin ilolla tervehtiä niitä nuoria, joiden kadet lujina tarttuvat ohjauspyörään vaikkapa he johtavatkin asiat uusille uomille.

Viitattuna vielä yllä olevaan odotan väärtämystä tähniin tunteellisen loikkauksiin ja uskallan vielä ehdottaa, että Siivettär itse aukollisella vielä enemmän avoimaisia silmiään ympäristönsä elämälle.

KUMMITTELJOITA.

Erään pikkukaupungin väestö Mährissä on kauhuissaan. Erästä Betheheimin kadun varrella olevaa taloa ovat ihmisjoukot kierrelleet yöt päivät, koska talossa on kummitellut. Katoille ja ikkunoille on vähän väliä sinkoillut suuria kiviä. Santaritmit ovat tutkineet taloa ja koettaneet saada selkoa tuosta vihaista liikkujasta. Mutta kummitus ei ole heitä säikähtänyt. Yöllä satelee kiviä taloon siinä määrin, että santaritmit saavat suojella itseään. Silti ollaan vakuutettuja siitä, että kysymys on jostakin naapurien harjoittamasta ilkiydestä, minkä täytyy lopulta selviä.

Urvoiveissa Eszekin luona kuuluu miinikään olevan kummitustalo. Talon taikakokien omistaja, Anton Bosnjakovic-niminen talonpoika tuli keuhkotautista koputuksista niin heikottomaksi, että kehoitti »iläpäisesti» riellä vastaan tulevaa mustalaista kerkeellään taikakokioillaan hänen kummitustalon vaari ja sai palkkion heti, vaatiha lleen saata maksua myös loppopajan rouvalta. Sittemmin hän jatkoi keuhkousimääriä menestyksellisesti henkien manausta, kunnes talonpoika sai siihen aiheen syyttää naapureitansa. Jotka piankin ymmärsivät mustalaisten temput. Mutta tämä tapahtui liian myöhään, sillä mustalainen oli saanut ajoissa jalat alle.

Itämään kaunotar.

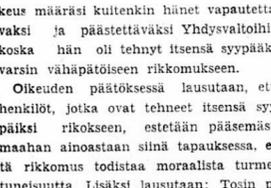
Tämä tyttö on kotoisin Palestiinasta. Bucharilaiset pitävät häntä kaunottarenaan. Erikoisuutena voidaan mainita tukkalaitte, joka on kokoonpantu lukemattomista pienistä palmikoista. Jos se nyt sitten olisi se kaunouden huippu? (Wide World Photos.)

VAKIJUOMIEN SALAKULJETUS JA MORAALI.

Allaolevan päätöksen on Yhdysvaltojen ylioikeus antanut. Päätöksen pitäisi olla uusi nauttia kielitöiden ruumisarkkukun.

Oli kysymys Bernard Ricorista, italialaisesta, joka oli pidetty Ellis Islandissa paaluttavaksi kotimaahansa vähemmän suosituna ulkomaille. Saadaksen viisumin matkustaaakseen Amerikkaan tämä oli — unohtuiskestako valko tahallaan — se jääköön sivuasiaksi — jättänyt mainitsematta, että hän oli aikaisemmin Amerikassa kärsinyt vankusrangaistuksen väkijoumien salakuljetuksesta. Ylioikeus määräsi kuitenkin hänet vapautettavaksi ja päästettäväksi Yhdysvaltoihin, koska hän oli tehnyt itsensä syyppäksi varsin vähäpöhtöisen rikkomuksen.

Oikeuden päätöksessä lausutaan, että henkilö, joka ovat tehneet itsensä syyppäiksi rikokseen, estetään pääsemästä maahan ainoastaan silmä tapauksessa, teltä rikkomus todistaa moraalista turtumaisuutta. Lisäksi lausutaan: Tosin pidettävät monet henkilöt Amerikassa väkijoumien myymistä tahi hallussapittamista siveellisen turtumaisuutensa, turkeina, mutta perin arvoituneilla on mekin, kukaan ei voi olla sitä mieltä, että väkijoumien myymistä tahi hallussapittaminen soiti yleisesti hyväksyttävä siveellistä periaatetta vastaan, eikä voi ummistaa silmänsä siltä tosiasialta, että useilla kaikissa suhteissa kunniallisilla henkilöillä on sama mieltipää.

Kerrataan, että tuo herra on kerännyt omaisuutensa hyönteiskokoajana. Minkälainen mies hän on? — Oikein hyvä mies. Hän ei tekisi karpalellekaan pahaa.

Medelmäsuola-Samarin. on ihannejuoma kaikille, jotka haluavat miellyttävää ja virkistävää juonon-sammuttajaa, joka samalla vaikuttaa koko ruumiiseen elähdystävästi. Varsinkin urheilijat ovat huomanneet, miten hyvää kunnossa pysymiselle on juoda joka päivä pari lasillista Samarina, joka postaa elimistöä vahvoiksi aineet. Ruotsalainen höghensarjan nyrkkeilymestari Oscar Andren sanoo Samarina. Olen käyttänyt pitemmän aikaa Samarina joka päiväisenä harjoittelujauhana ja suolista suolamattomaa aineet, jotka ovat lämpimästi suosittu kaikille urheilijoille tässä ihana ja terveellistä juomaa. O.Y. TEKA A.B.

KAUPUNKI, MISSÄ EI OLE NAISIA.

Paikkoja, jotka tähän saakka ovat olleet melko tuntemattomia, mutta jotka valtamerialle on tuulet tunnetuksi, on myöskin Ivgituv Grönlannissa. Siheen kuuluu joukko pikkurakennuksia, joissa asuu yksinomaan tanskalaisia, luvultaan siirtolan tanskalaisilla jäsenillä on lupa käydä Ivgituvissa. Yksikään grönlantilainen kaunotar ei saa tulla Ivgituviin.

Myöskin eurooppalaisten naisten täytyy pysyä poissa Ivgituvista. Syyksi tähän mainitaan, että näin vältetään naisten aiheuttamat riitaisuudet. Tästäkään ei ole ollut apua, sillä työväen väliet tappelut kuuluvat päiväjärjestykseen Ivgitutin elämässä.

Huvisuksista on Ivgituv köyhä. Elokuvatäteeri ilmiänsä elokuvineen on alinoa huvi, mitä tarjotaan. Ja kun alkoholinkäyttöä eivät rajoita verot eivätkä säännöstelyt, ylöläet se virtaamaan, erittäinkin, kun tuomalee nyt hyvin palkattua. Työmies Ivgituvissa ansaitsee keskimäärin tuhat Tanskan kruunua kuukaudessa, ja hänellä on sitäpaitsi vapaa ruoka ja asunto.

UUDENAISKAINEN KATUSARNAAJA.

Pariisin kaduille on ilmestynyt uuden-aikainen saarnaaja. Hänen nimensä on Raymond Duncan, mutta häntä nimetään yleimalkaan »paljasjalke-miijonajaksi». Duncan, syntynään amerikkalainen, joka omistaa useita miljoonia dollareita ja suuremman osan Pariisissa, saarnaa illoista evankeliumia. Hänen käsityksensä mukaan on elämän tarkoitus herättää jokaisessa ihmisessä unuivat intohimot ja pitää niitä elämän ohjenuksina. Elämänsävaltuuttan hän ei ole jaksanut pitää omia tietoaan, vaan levittää sitä nyt kansan keskuuteen. Hän kulkee omalla loistoautollaan, mutta paljain jaloin, kuten »apostolille» sopiikin, ja kaikkialla, missä vain väkeä kokoontuu hänen kaikille tultuksi käyneen autonsa ympärille, pitää hän hehkuvia puheita. Puheen päätyttyä hän kiihottaa pois hakemaan uusia steluja. Jonnustuksista huolimatta ei käänntyneen joukko ole vielä suuri, vakuutensa eräs Pariisin lehti.

Sähkösanomien vaihto. Rautatievaunussa istui nuori pari hämmäskelään. Eräältä asemalta tulee siihen pari nuorta miestä, ja asetuvat vastapäätä nuorta paria. Vastatulleet olivat sähköttäjiä, alkuaan he keskustella keskenään naputtelemalla kumpikin kynäveitsellään penkkiin.

Hän on hurmaava, naputti ensimmäinen. — Hän on vastasi toinen, he ovat varmaan vastanaineet. — Katsoppas, miten rakastuneita he näyttävät. — Voitko käsittää, että noin herttainen tyttö on ottanut miehelleen tuollaisen virtahevoson? — Se on käsittämätöntä. — Tultuamme tunneliin kumarrun ja suutelen häntä. — Sitä et uskalla. — Kyllä, hän luulee, että se on hänen virtahevosensa.

Vastaleivottu aviomies otti myöskin kynäveitsen ja naputti. Hän lähetti seuraavan sähkösanoman: — Olen lennätin tarkastaja. Jos te kannapojat ette seuravalla asemalla poistu, niin »virtahevo» tunneliin saavuttaa takoo pääneen yhteen, että hampaat suustanne putoavat.

Junan tultua seuraavalle asemalle poistui siltä kaksi nolon näköistä matkustajaa.

SK. Kenttäpatterille järjestetään Stokes minanheitinjärkuri 3 ja 4 p:n syyksä kuuta alkaen kumpansakin päivänä klo 13 Piiresikunnan huoneistolla. Osanotto-ilmotukset tehtävä Paik.-osikuntaan lauantaihin klo 10 mennessä.

OSTAKAA ETERNA ja MITA Hieno Tarkkuuskello Saatavana hyvinvarustetuissa kellosepanliikkeissä

Kirjallisuus ja Taide Teatterit. Viipurin Näyttämö. Erittäin hupainen ensi-ilta tänään klo 20. Tänäkin klo 20 esitetään amerikkalainen huvinäytelmä »Ojja! — Ojja!» Tämä huvinäytelmä kuuluu siihen uusoksalais-näytelmistöön, joka viime vuosina on väkiryynnäköllä vallannut koko svistyneen maailman näyttämöt. Tämän valtuksen on näille näytelmille oikeuttanut niiden luistavan älyllinen ylemyys, millä ne on kokoonpantu. Huvinäytelmänhenkilöt niissä ovat selviä elämästä otettuja tyyppejä ja juuri senvuoksi niin lähelle katsojaa tulevia ja tässä pilleekin näytelmän valtava menestys. Kappaleen on ohjannut Otto Al'-Antila. Koristeet valmistaant Ville Hänninen. Pääosissa Aino-Inkeri Norkka, Elsa Turakainen, Eero Eloranta, Arvo Lehesmaa, Arturi Laakso, Armas Immonen y.m. Kassa auki tänään klo 12—14 sekä 18 alk. 394.

Onko sinulla lempinimeä? — Kyllä minulla on, mutta sitä ei käytetä tänään, sillä olin eilen tuhma.

Kirjallisuus ja Taide Teatterit.

Viipurin Näyttämö. Erittäin hupainen ensi-ilta tänään klo 20. Tänäkin klo 20 esitetään amerikkalainen huvinäytelmä »Ojja! — Ojja!» Tämä huvinäytelmä kuuluu siihen uusoksalais-näytelmistöön, joka viime vuosina on väkiryynnäköllä vallannut koko svistyneen maailman näyttämöt. Tämän valtuksen on näille näytelmille oikeuttanut niiden luistavan älyllinen ylemyys, millä ne on kokoonpantu. Huvinäytelmänhenkilöt niissä ovat selviä elämästä otettuja tyyppejä ja juuri senvuoksi niin lähelle katsojaa tulevia ja tässä pilleekin näytelmän valtava menestys. Kappaleen on ohjannut Otto Al'-Antila. Koristeet valmistaant Ville Hänninen. Pääosissa Aino-Inkeri Norkka, Elsa Turakainen, Eero Eloranta, Arvo Lehesmaa, Arturi Laakso, Armas Immonen y.m. Kassa auki tänään klo 12—14 sekä 18 alk. 394.

Ensi-ilta lauantaina: Oikea Rakastaja. »Oikea rakastaja», jonka ensi-ilta on tänäkälaisessa Työväen Teatterissa ensi lauantaina, kuuluu siihen uudempaan amerikkalaiseen näytelmäkirjallisuuteen, jossa pyritään selullisesti esittämään kuuluisien henkilöiden luontea. Käsitysksöolevan näytelmän ulkonainen aine on otettu kuuluisalle coppersalajalle Enrico Carusolle tapahtuneesta sattumuksesta. Näytelmän dramaattinen huippukohta on se, jolloin pidetty ja kuuluisa lauleja menettää äänensä. Mutta tätä ulkonaista tapausta on kirjallija vain käyttänyt draamaattisena keinona näytelmässään, sillä päähuomio kohdistuu koko ajan henkilön selunelämän kuvaukseen. Tähtelijäkin on vain ihminen. Ja ihmisenkin on vain täydellinen heikkouksineen, vajavaisuuksineen, huolimatta siitä, kuinka mainehikas hänen työnsä ja asemansa yhteiskunnassa lieneekin.

Näytelmän päähenkilö baritoonilaulaja Jean Polon on suuri taitelija. Hän on Don Juanin ja Rigoleton kuuluisa esittäjä. Maineesa kukoillulla ollen hänen ympärillään pyörii ei ainoastaan koko oopperan kuuluisen takainen maailma, vaan myöskin suuri yleisö ja etenkin naiset. Herkästi syttyvä on taitelijan sydän ja kukapa olisi ihmisselästi niin voimakas, että voisi vastustaa noita perhosina liitteleviä rouvia ja netoisa, jotka hänen ympärillään alluistesti aherlavat.

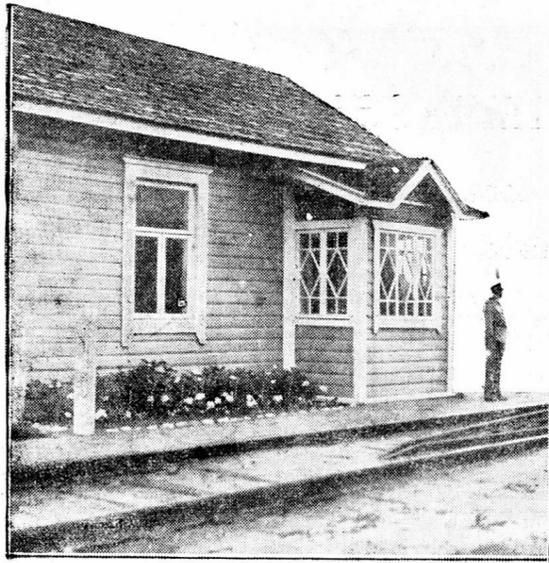
Mutta sittenkin kuvaut taitelijan ilosta ja suruista, kärsimyksistä ja siitä yksinäisyydestä, jossa hän sittenkin selullisesti on, muodostaa näytelmän kauneimmat ja liikuttavimmat kohdat.

Lippuja ennakkolta Työv. Osuuskirjakaupasta Torckelink. 22 (puh. 1688). Kassa avoimena perjantaina 18—19, lauantaina 11—13 ja 18:sta alk. Puh. 2380.

OSTAKAA ETERNA ja MITA Hieno Tarkkuuskello Saatavana hyvinvarustetuissa kellosepanliikkeissä

„Rakkauden haudalta nunnien pariin.

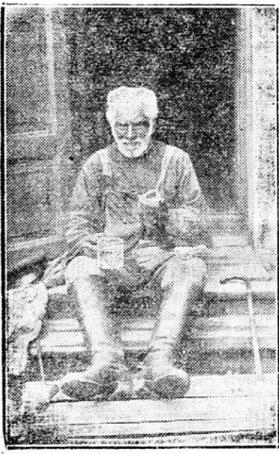
Kannaksen matkalla nähtyä.

Rajajoen vartiokuva.

Kaunista rajalaaksoa.

Kaksi vanhaa rajasetuinaista.

Joku on ehkä saattanut kummastelemaan edellisen sekä tämän kirjoituksen otsikkoa, mutta itse asiassa on sillä epäilemättä täysi oikeutuksensa. Kävämme viime matkamme loppuun »Rakkauden haudalta» päättyneenä tällä kertaa retkeilymme Lintulan nainluostariin. Ja saattaa ehkä otteeseen esillä kahdella käsitteellä kenties olla muutakin yhteensopuvuutta. — Tietenkin vain maallisesta rakkaudesta puhuen...

Meillä sattui olemaan asiaa Rajajoen ja niinpä ajoimmekin sinne halki Kellomäen ja Kuokkalan huvilaluonon, jolla autotie mutkittanee tonttien lomitse puikkolehtienään kuin laabyrinttikuvan arvotusviiva. Milloin tehtiin jyrkkä käänös oikealle, milloin vasemmalle ja lopuksi tulitiin niin korkean ja jyrkän mäen alle, että sydän nousi kurkkuaan auton sen laelle kavutessa. Mäki oli kuitenkin laskettu mukalakuville, ja vaunuumme suoritiin kuin suorituksiin siuna kysyvään yrityksessään onnellisesti. Harjulta oli komeata katsella merenselkää sekä taivaanrannalla hämmähtävää Kronstadtia.

Mutta lähemmäksi rajaa saavuttaessa tapasi silmä paljon häusempää katseltavaa. Siellä on vauras ja hyvin hoidettu viljelysalu siisteine taloineen, joista jokaisen pihalla kohosi korkea lippusalko. Mahtia tehdä tämä asutuksemme etuvartiokäyhdyttävän vaikutuksen kansallisiin juhlapäivinä, jona jokaisessa tanssissa halmua siniristilippu. Kun kyläkunta vielä sijaitsee maella, joka näkyy etäälle bolshevikien maahan, on asia sitäkin parempi.

Rajajoen sillan ääreen on asetettu valmistunut uusi, erittäin siisti vartiostemme vahtitupa. Sen vierustalle oli istutettu oikein kukkaryhmiä. Äärellä käyskeli jämerä soturi, tasavaltamme värit lakkikokardissaan. Mutta rautatiesillan vastakkaisella puolella katseli meitä bolshevikivartija, joka näytti tulevan hyvin lemottomaksi huomattuaan kameramme. Ilmeisesti pelkää neuvoston edustajia kovin joutuvansa valokuvaa ja kiireisin askelin kiiruhti hän lähe-

sen pensaston taakse siellä koko rannalla olemme ajan lyhyillä ja vain oksien välitse meitä toisinaan varovasti tirkistellen.

Kuokkalasta Joutsekkään johtava tie seuraillee Rajajoen laakson reunaa. Toisinaan se pietäytyy aivan een partaalle ja saattaa tieltä avautua mitä kauneimpia näköaloja syvänteeseen vesivöineen. Ihailimme niitä ohimennen ajassamme Lintulaan, jonka luostaria olimme päättäneet käydä katsomassa. Rajajylät sijaitsevat usein vain kapean ja jyrkän uoman toisistaan erottamina vastakkaisilla kunnilla. Bolshevikien maan asujamat puuhailivat luhtaniityllään ja pelloillaan vain kivenheiton päässä Suomen puoleisista naapureistaan. Mutta välillä on raja. Ja on enemmän kuin tavallinen kartalle piirretty valtiotien rajaviiva. On järjestelmän raja, on katsantokantain raja, on raja vähän kaikessa... Tuon kapean, paikoin kahtaamalla helposti ylittävän joen takana näyttää kaikki suurin piirtein, pinnalta katsoen, samanlaiselta kuin tälläkin rannalla, mutta kuitenkin on siellä vastassa kokonaan toinen maailma.

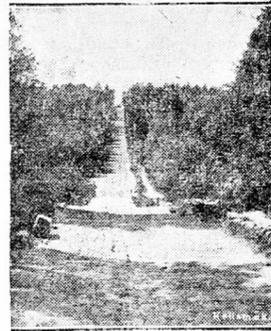
Tätä kaikkea ajatellamme olimme saapuneet Rajajoen viljelysten ja kylien halki kuljettuamme Lintulanjoen rauhaisille rannoille. Kuljimme sillan poikki ja olimme pian n.s. Pyhäällä portilla, jonka äärellä kohosi kaksikerroksinen, verrattain ruma puurakennus. Se on luostarin matkustajamajala. En tiedä, millaisen yökortteenin se voisi tarjota, mutta ainakin sai sieltä maukasta leipää ja teetä, voita sekä maitoa. Eikä tarjoilun siisteyttä voinut moitita, enempää kuin hintaakaan.

Portilta kiipesi tie poppelien ja kuusten lomitse metsikköiselle kunnalle, minkä vehreyteen kätkeytyi luostarin varsinainen rakennusryhmä. Mäen laella avautuvan nurmikokeidon reunolla sijaitsevat kirkko sekä joukko puutaloja. Ikävänä erikoisuutena näin nämä tarjonneet silmälle suurtakaan ilo, mutta sitäkin kiintoisampaa oli muuten tutustua luostarin elämään. Samalla saimme vähän kuulla sen perustamisvaiheista.

Lintulan luostari ei ole vielä van-

Eräs nainneista.

Kellomäen maantiemäki.

Kuva, joka ei kaipaa selitystä.

sa jonkun verran onnelemaan. He kertoivat meille myös vähän elämäntarvita tässä omassa maailmassaan.

Ankara työ on Lintulan luostarille tunnusmerkkinen. Jokainen siellä asuvista on veivollinen voimiansa mukaan ottamaan siihen osaa. Ja raskaampiinkin, miehille paremmin sopeutuviin askareihin eivät nämä uutterat naiset pelkää ryhtyä. He ahertavat otsansa hiessä pelloilla ja niityillä sekä kasvitarhassa, puivat viljan, korjaavat aidat, hakkaavat halot, samalla sanoen, suorittavat miltei kaikki maa- ja kotitalouden askareet. Talvisin he uuraavat metsätoissa kaataen tukkeja kuin miehet koneaan, heilutellen kivistä ja sahaa sekä pidellen hevoseniä varmoin käsin. Kotosalla suorittavat nunnat yksinpä suutarintyötkin.

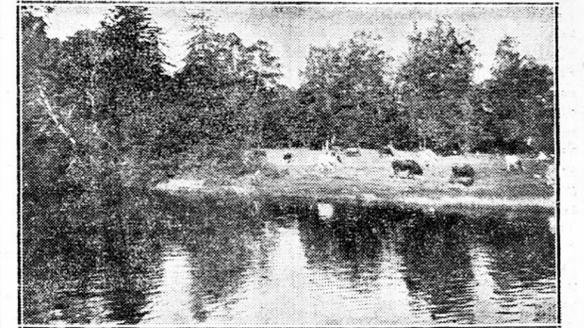
Elämä luostarissa ei siis ole mitään laiskana herrastelua. Ja ruokajärjestys on sovitettu mitä yksinkertaisimmaksi. Aamulla klo 5 alkaa päivän aherrus. Klo 8 nautitaan teetä, klo 11.30 päivällistä, johon kuuluu kaalia, puuroa tahi perunoita, sekä klo 7.30 illalla jotain keittoa illalliseksi. Päivä aloitetaan ja päätetään rukouksin, joita muutenkin on luonnollisesti ahkerasti muistettava.

Nunnat näyttivät enimmäkseen olevan jo keski-ikäisiä, tahi vanhempia naisia. Vain jokunen nuorempi oli joukossa. Silmäni pisti useimpien kalpea ihoväri ja jollain tavoin kärsivä piirre kasvoissa. Tämä johtunee ankanan itsekieltoisesta elämästä, raskaasta työstä ja heikonlaisesta, yksitoikkoisesta ravinnosta. Mutta vilpittön ystäväillisuus vierasta kävijää kohtaan tuntui heille olevan ominaista. Väsymättä ja auliisti näytettiin matkamiehelle kaikki ne paikat, joihin sivullisella yleensä oli pääsy.

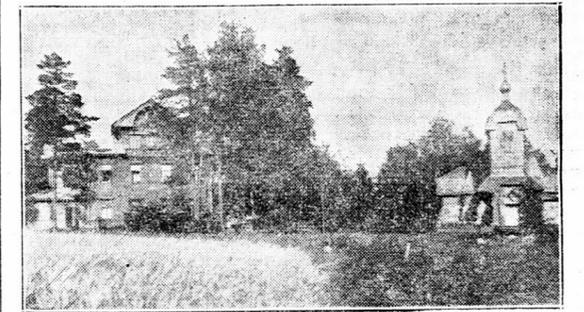
Aluksi meitä ohjasi itse säiti Larisa, luostarin nykyinen johtajatar, eli igumenia, joka yhdessä kahden nunnatoverinsa kanssa oli laitoksessa asunut sen perustamisesta asti, muutettuaan tänne Penan kasaanilaisesta naisluostarista. Sitten oli oppaana eräs Suisamolta kotoisin oleva sisar. Silmäilimme juhlallisia kaalimaita, joista kyllä sopan juuria riit-

Kaksi Hippaa.

Lintulan luostarin karjaa joen partaalla.

Luostarista.

Nunnat aterialla.

tässä silmäläpynnyillä suljetussa yhdyskunnassa.

Kirkon yhteydessä on ruhtinaat Saltikovin kallein koristein somistettu hautakammi. Ruhtinaat oli kuullemme tempelin rakennuttanut aiemmin samalla paikalla olleen, palaneen tilalle. Kirkkotarha värikkäine kukkineen muodostaa herttaisen keitaan.

Luostarin asukasmäärä nousee nykyään 40 henkeen. Vain kolme miehistä työlläistä on laitoksen palveluksessa, muuten ovat kaikki siellä elävät naisia. Enimmäkseen ovat he kotoisin Venäjältä; pari suomalaista Karjalan kreikkalaiskatolisista piiristä on kuitenkin joukossa. Valan tehneitä nunnia on vain 7, muut ovat novitsiatia, kokeilua. Nuorin vaimonmainittuista on vasta 18 vuoden ikäinen, mutta hänen vanhimmat kanssasaisarensa horjuvat jo haudan partaalla.

Luostari saa nykyisin toimeentulonsa maataloudestaan sekä metsästä. Sillä on oma meijerinsä sekä myllynsä, ja Lintulan hyviksitunnottu maitotuotteet ovat Terijoella erittäin kysytyjä. Paitsi karjan- ja kalnanhoitoa, harjoittavat nunnat myös huomattavassa laajuudessa mehiläishoitoa, minkä tuotto on heille se-

kin siovoisena tulolähteenä. Tilan pinta-ala on 200 ha.

Lintula on kesäisin matkailijain hyvin suosima. Sinne on Terijoelta suorinta autotietä 14 km:n matka. Paitsi tavallisia turisteja, mainittiin siinä käyneen katsomassa m.m. tasavallan presidentin läänimme maaherrana ollessaan sekä monien eduskunnan jäsenten.

Vastapaätä luostaria sijaitsee muuten muun kokonaan toisenlaatuinen nähtävyys. Maantien laidassa tavataan näet perustusjäännöksinä n.s. Lintulan kapakasta, jossa vanhan muistitiedon mukaan olivat aikoinaan majailleet Aleksanteri I:nen, Sprengporten y.m. Ja lopuksi liittyy vielä nykyiseen luostarin »hotelliin» eräs omalaatuinen muisto siihenkin. Tuosama rakennus oli näet alkuaan kohonnut yhdeksi n.s. Stolypinin koulusta, palvelemaan niitä surullisen kuuluisia venäläistyttämistökoituksia joilla Karjalan kansan suomalaisen selkäranta yritettiin murtaa.

Onneksi on aika, jona tämä tapahtui enää vain kaukainen, etenevä muisto. Se tuntuu nykyhetkellä Lintulan portille pysähtyvänä kuin pahalta uelta.

Spectator.

Lintulan luostarin nunnia.

ha. Sillä on ikää vasta n. 25 v. Perustaja oli samalla paikalla asustanut tilanomistaja Feodor Neronov, joka v. 1894 lahjoitti kartanonsa tähän tarkoitukseen. Varsinainen luostari si vihkiminen tapahtui kuitenkin vasta v. 1906. Alkuaikoina menestyi uusi luostari hyvin venäläisten lahjoituksilla, mutta olojen muuttuessa oli sen ryhdyttävä yrittämään toimeentuloa omien neuvoin. Tällöin väheni lähtökseen loistoaikana noin sataan noussut sisartenkin lukumäärä, mutta jäljellejääneiden oli käytävä sitäkin ankarampaan työurastukseen.

Pistäydymme kaksikerroksiseen rakennukseen, minkä alakerrassa si-

jaitsevat m.m. luostarin ruokasali ja keittiö. Yksinkertainen on ensimmäinenkin suojia. — Honkapöytien ympärillä ovat, selkänöjättömät penkit. Huoneen päätyseinustalla alttari suurine raamattuineen, nurkkauksissa pyhäinkuvia tuikkivine lampuineen. Jokunen muotokuva ja muuan suurehko uskonnollisaiheinen maalaus seinillä.

Yläkerrassa sijaitsevat nunnien kammiot. Pyrimme luonnollisesti näitäkin katsomaan, muttei meitä päästetty. Selitettiin vain, että ne ovat ehdottomasti kaikilta sivullisilta suljett. Näiden yksinäisten suojien asujamia tapasinme sen sijaan kyllä pihamaalla ja olimme tilaisuudessa eräiden, suomenkielitä taitavien kans-

tää, tällä, minkä asujamia ei kuulemme koskaan löydä, vaan aina hyvin sanoin »neuvotaa», kuten seuralaisemme vakautti, navettaa, jonka 30 lehmää lypsävät erittäin rasvaista ja hyvää maitoa. Lopuksi kutsuivat kello luostarin tempeliin, millä on perin juhlallinen nimi: »Elävän ja Eläväksitekevän Kolminaisuuden kirkko». Siellä kajahti vastaamme kaunis, moniääninen laulu, ja siuntauksien hyvät tuokset ympäröivät meitä. Ankanan vakavina lukivat mustapukiset nunnat rukouksiaan, polvistuivat ja tekivät ristimerkkejään. Ja maallista minäänsä kiultaneen näköinen oli alttarin ääressä puuhailva pappikin. Laiha ja kuitunut. Varmaankin taatusti vaaraton mies-

Ulkomaat

Haagissa päästy ensi sovintoon.

Ilmoitetaan että Haagissa on päästy sovintoon. Ei tarkoiteta kuitenkaan muuta kuin että velkojat ovat keskenään päässeet sovintoon siitä, mitä laskuperustetta käyttäen saalis jaetaan. Paljonhan silläkin on voitettu ja onpahan sillä osalta nyt mahdollista päästä myöskin koko konferenssin työhöjelmän lopputulokseen. Saksanhan kuitenkin pääpiirteissään on alistuttava, niin ettei sitä ole tämänkaltaisesta esteeksi, kuin oli englantilaisjärjytus. Nyt vain jää suhteettoman lyhyt aika konferenssin lopullisia sopimuksia varten, sillä kansainliiton istuntokausi on jo ovelta ja sitäpaitsi Young-suunnitelman on on edellytetty astuvan niin pian voimaan, että on vaikea päättää mitään Saksan valtiovalta voi enää saada ensimmäisen erän maksuvarain näin lyhyessä ajassa kokoon.

Englantilaisilla on kuitenkin ollut aihetta asettua välittömästi hyväksyntää vastustamaan vaikkapa sitten tällaisenaan ajankulua keuhkin uhalla. Varsinkin kolmessa kohdissa on Young-suunnitelma ollut heille epäedullinen rahaministeri Snowdenin käsityksen mukaan. Ja kieltämättä tässä onkin ollut paljon perää. Lyhyesti mainiten kerrattakoon nämä pääkohdat. Kaikkein selvimmän tämä on ensiksi ilmennyt vuotuismaksu-miljoonien jaossa, jossa luovuttiin tähänastisista prosentteista. Tämä muutos koitui hyödyksi Ranskalle, Italialle, Belgialle ja Japanille. Näistä ulraisivat lopulta sitten kukin maa omasta osuudestaan Englannin hyväksi eri tarjouksissa pitkin viikkoa, niin että se lopulta sai halluunansa miljoonaa kuten tähänpäiväiset sähkösanomat kertovat. Englannin rahaministerille merkittävät nämä miljoonat vastaavasti pienempää vaatimusta veromaksajille vuositteen ja sellainen, olkooppa että kysymyksessä on vain noin 2½ miljoonaa puntia eli 48 miljoonaa Saksanmarkkaa, on hänelle kunni-aa päivävainon kuin manner-maavaltioissa. Tämä lienee ollut monelle konferenssinosastajaministerille vaikea käsittää Snowdenin ensiesityksen perusteella. Mutta kun englantilainen yleinen mielipide osoittautui yksimieliseksi aina pääministeriä myöten, niin on lopulta se uskottu, kuten myönnetyksestä ilmenee. Sitäpaitsi Englanti tahtoi päästä osalliseksi niistä maksuista, joita Saksan piti ehdottomasti suorittaa, siis varmoista saatavista. Ja siitäkin on Snowdenin perintyn voiton saamalla 78,5 prosenttia alkuperäisvaatimuksesta läpi kuten toinen tämänpäiväinen sähkösanoma kertoo.

Lopullista sovinnon muotoa ei vielä käytettävissä olevista tiedoista

selviää toiseen keskeiseen erimielisyydenaiheeseen, saksalaisten luontaisuuksiin nähden. Englannille sellaiset suoritukset ovat olleet hyvin vahingolliset sen oman teollisuuden ja kaivostuotannon pysähdysaikana. Tosin nämä suoritukset piti rajoittaa lähimpään kymmeneen vuoteen ja alenevan asteikon mukaan sopistua sinä aikana. Mutta silti ei voine kieltää, että 750 miljoonan Saksanmarkkan tavarapaljonus vuosittain vaikuttaa hyvin haitallisesti kilpailuun maailmanmarkkinoilla. Se on, kuten englantilaisilla oli tapana sanoa, keinotekoinen ja luonnoton lisä todelliseen kaupankäyntiin, niinkuin saksalaisten mielestä kaikkinaisen vahingonkorvaus on keinotekoinen maksuvarain siirtoa toisesta maasta toiseen. Asia oli vakava englantilaisille, sillä jo yksi hilleinviennin. Englannin päälinkeinon alla merkittiin tämä vuotuisen viennin vähennyistä noin 10—20 miljoonaa tonnia. Mainittakoon, että Italia on tähän saakka tyydyttänyt hilleintarpeensa saksalaisten vahingonkorvausleverageista, vaikka se oli entinen englantilaisten vakainan ostaja. Ranska on saanut suurimman osan tuontihilleistä juuri samoista leverageista! Nyt lienee Italia sitoutunut ostamaan määräprosentin tarpeestaan Englannista j. n. e., jolloin myöskin saksalaisten luontaisuuksien on voitua säilyttää Young-suunnitelmissa: uutiset ovat tässä kohden vielä vaillinaisia.

Englantilaiset ovat tähän asti soveltaneet saksalaisin leverageihin 26 prosentin tuontitullia, joka on tuottanut vuosittain noin 300 miljoonaa Saksanmarkkaa valtiokassaan. Sitä on painin kilpailu koetettu torjua. (Tätä on nimetty Recovery Acts-laiksi.) Tällainen tulli on kuitenkin ollut maksajalle suhteettoman rasittava ja siksi Young-suunnitelman tehtiin sellainen säännös, että tämä tuontitullimäärä laskettaisiin Saksalle suorituksiksi. Kun Englannille kuuluu 23,05 prosenttia luontaisuuksista, olisi tämä etu rahaksiarvioituna ensimmäisenä vuonna 172,9 miljoonaa, toisena 161,4 miljoonaa markkaa j. n. e. Mutta tähän eivät englantilaiset ole tahtoneet suostua; miten sitten lienee käynyt sovinnon tässä kohden. Ranskalaiset katsoivat viisaaksi jo konferenssin alussa luopua vaatimuksesta, että asia saksalaisten luontaisuuksista saataisiin viedä vastaanottajamaasta jälleen pois. Muuten ei englantilaisia ole ollenkaan miellyttänyt ajatus kansainvälisestä suurpannusta vahingonkorvaus-

maksujen siirtoa varten, mainitaksemme senkin tässä yhteydessä.

Meille kaikille on kuten Snowdenille selitetty, miten Young-suunnitelma on kokonaisuus, jota ei saa rikkoa. Snowden on sen kuitenkin sisällöltään muuttanut, vieläpä vahingoittamatta Saksan etuja. Snowdenia pidettiin pahantekijänä, joka ei katsonut koko ihmiskunnan parasta, vaan itsepäisesti ja tinkimättä piti kiinni oman valtakuntansa vaatimuksista. Vieläpä ihmeteltiin, että hän oli kansallismieheksi vaatimuksissaan kuin edellinen konservatiivinen hallitus, jonka aikana asiantuntijat työskentelivät Pariisissa.

Tietenkin asiantuntijat ovat koettaneet parhaalla mahdollisella tavalla valvoa maansa etuja kuten muutkin konferenssin osanottajat ja vasta pitkän harkinnan jälkeen yhtyneet neuvottelukomppani-hiinsa näitteen ehdottaessa Young-suunnitelman hyväksymistä yhteisenä kokonaisuutena. Tämä ei todista kuitenkaan Snowdenin mielestä, että konferenssin lopputulos olisi mitenkään senvuoksi ehdottomasti oikea. Snowdenia ei ole kaunistuttanut esiintyä vaativana velkojana, vaikka kiistämättömästi tiedetään hänen olevan kaikkia vahingonkorvausmaksuja vastaan. Eikä siinä silloin ole mitään ristiriitaisuutta periaatteissa, jos hän vaatii omalle maalleen oikeudemmukaisista osuutta, kun kerran kansainvälistä maksujärjestelmää tällaisilla suhteetomilla omaisuusarvojen siirroilla rasitetaan. Lainasivathan englantilaiset ranskalaisille sodan aikana 600 miljoonaa puntia ja saavat vain 227 takaisin. Lainasivathan he italialaisille 560 miljoonaa puntia ja saavat vain 78 takaisin. Ja nyt vaadittiin, että heidän piti vielä vuosittain uhrata vahingonkorvausvaroja samalle velalliselle noin 30 miljoonaa lisää. Saattaa käsittää englantilaisten käyttäytymisen tästä, kun ajattelee että kysymyksessä on nyt Italian vahingonkorvaus saatavavarat, joitten uhras ei pitäisi olla niinkään vaikeata kuin englantilaisille heidän omat rahansa. Sitäpaitsi englantilaiset maksavat velkansa amerikkalaisille liikemiesmäisesti pen-nilleen, joten vahingonkorvaus-suosinudet ovat pienuudesta huolimatta tarpeen, vaikkapa yksistään tähän.

Nyt on mahdollisuus päästä lopulliseen sovintoon Haagissa. Pahimpana esteenä lienee nyt ranskalaisten taipumattomuus Reininmaan miehityskysymyksestä. Kun kuitenkin tiedetään englantilaisten kannattavan pikaista joukkojen poistamista, omalta osaltaan vaikkapa yksin, niin ei vastustus tässä kohden voine muodostua lopulliseksi kompartusiksi, kuten oli käydyt taloudellisia kysymyksissä. Jo englantilaisen edustajan poistaminen miehitysoseustosta on sellainen pakkokeino, joka täytyntance vastapuolen, Englannin hal-

Haagissa päästy ensikäden sopimukseen.

Snowdenin politiikka saavuttanut lopulta voiton.

Pieni myönnytys kuitenkin italialaisille.

P a r i i s i . 28. 8. (Pikasanoma STT:lle). Havasin toimisto ilmoittaa, että Haagissa on aikaansaatua sopimus.

Suuri jännitys kuuden vallan neuvotellessa.

H a a g . 28. 8. (STT)
Kuuden kutsujavallan mitä suurimmalla jännityksellä odotettu kokous alkoi eilen klo 5 ip, ja jatkui keskeytyttä klo 7.45, jolloin otettiin 10 minuutin väliaika. Klo 9.45 läksivät Saksan valtuutetut kokouksesta ja klo 11 ja 12 välillä poistui useita valtuutettuja. Jasparilla oli sitten pitkä neuvottelu Suur-Britannian valtuutettujen kanssa. Myöhemmin palasivat myöskin toisten velkojavaltain valtuutetut kokoukseen. Reuterin tietämän mukaan ilmoitettiin keskiyön aikaan, että velkojavaltain valtuuskuntain kesken oli saatu aikaan periaatteellinen yksimielisyys. Edellyttäen, että Saksan suostumus saadaan tulla Suur-Britannia tehdyn sopimuksen mukaan saamaan 96 miljoonaa kultamarkkan lisäyksen vuotuismaksuista. Mitä tulee luontaisuuksiin sitoutui Italia vuosittain 3 vuoden aikana ostamaan 1 miljoonaa tonnia hilleitä Englannista. Saksan suostumusta tähän sopimukseen pidetään varmana.

Saksan myötävaikutuksen tarpeellisuudesta keskustellaan.

H a a g . 28. 8. (STT)
Mikali Wolffin toimisto on saanut tietää, pitävät kuuden kutsujavallan valtuutetut keskiviikkona klo 11 uuden kokouksen, jossa tullaan käsittelemään niitä kohtia, joiden suhteen Saksan myötävaikutus on tarpeen velkojavaltain tekemän sopimukseen voimaansattamiseksi. Tärkeimmät näistä kohdista ovat kysymys turvattujen ja turvaamattomien vuotuismaksujen keskinäisestä suhteesta ja kysymys Dawesin suunnitelman ylijäämän käyttämisestä kuluvan vuoden 5 viimeisenä kuukautena sekä kysymys miehityskustannuksista. Mikali Wolffin toimisto on valtuuskuntain piireissä kuullut, tietää tehty sopimus sitä, että Suur-Britannian ja oikeastaan yleisen mielipiteenkin kanta on tähän nähden melko selvästi jo ilmaistun saksalaisista uutisista päättäen, joten voimme toivoa positiivista tulosta Haagin vaikeasti sujuneista neuvotteluista.

nian alkuperäisistä vaatimuksista tyydytetään 78,5 pros. Suur-Britannia tulee tällöin saamaan turvaamattomista vuotuismaksuista nousevat 96 miljoonaa kultamarkkaa, kun se edellisen tarjouksen mukaan olisi ollut 88,5 miljoonaa kultamarkkaa. Lopullisen sopimuksen arvellaan tulevan valmiiksi keskiviikkona sitten kun siihen on saatu myöskin Saksan suostumus.

Ranskan myöntymättömyys sai Snowdenin taipumaan.

H a a g . 28. 8. (STT)
Havasin toimisto ilmoittaa: Briandin ja Jasparin Snowdenille jättämässä kirjelmässä ilmoitettiin täysin selvästi Ranskan päätös olla tekemättä enempi myönnytyksiä. Snowden luopui silloin taipumattomasta kannastaan ja kääntyi tällöin Italian valtuutettujen puoleen, joiden kanssa hänellä oli pitkä neuvotteluja. Näissä neuvotteluissa Snowden tunki aikaisemmissa vaatimuksistaan ja italialaiset suostuivat eräisiin uusiin uhrauksiin. Suur-Britannia saanee 75 pros. vaatimuksistaan tyydytetyksi.

Englannin saatavat.

H a a g . 28. 8. (STT)
Niistä 7,4 miljoonasta markasta, jotka Englanti saa nyt aikaisemman vahingonkorvauksen ja kamista koskevan tarjouksen mukaan, tulee 4 miljoonaa Ranskalta, 2 miljoonaa Italialta ja 1,4 miljoonaa Belgialta.

Stresemann: Tyhjentäminen ehtona.

H a a g . 28. 8. (STT)
Stresemann haluaa saada sitovat lupaukset Reininmaan tyhjentämisestä ennenkuin hän lupullisesti hyväksyy keskiviikkona vastaisena yönä tehtyyn sopimukseen sisältyvät raha-asioita koskevat ehdot Briandille ei tämä tuota mitään vaikeuksia, kunhan vain on mahdollisuuksia Youngin suunnitelman soveluttamisessa ja annetaan vakaudetta, jota hän on aina vaatinut tyhjentämisen edellytyksenä. Briand lienee sen vuoksi jo eilen antanut Stresemannille tarpeelliset vaakuukset eikä enää ole epäilystäkään siitä, että viimeksi mainittu yhtyi periaatteessa yöllä tehtyyn päätökseen.

Politiittinen valiokunta kokounta klo 5 keskiviikkona iltapäivällä, jolloin m. m. käsitel-

lään kysymystä ranskalaisten, englantilaisten ja belgialaisten joukkojen poistamisesta toiselta vyöhykkeeltä syyskuun 1 p:stä alkaen sekä kolmannen ja viimeisen vyöhykkeen tyhjentämisestä aikana, joka määrätään Youngin suunnitelman voimaan tullessa. Tarkoituksena on, että Englannin ja Belgian edustajat Reininmaan ylikomiteassa pysyvät paikoillaan kunnes tyhjentäminen on loppuun suoritettu ja Genevessä tehty päätös komitean asettamasta tyhjennettyjä vyöhykkeitä varten on tullut voimaan.

Englannin lehdistö tyytyväinen.

L o n t o o . 28. 8. (STT)
Kaikkia poliittisia suuntia edustavat englantilaiset lehdet lausuvat, että Haagin sopimus merkitsee suurta menestystä Snowdenille ja voittoa Englannille. Vanhoillinen Evening Standard huomauttaa erikoina ilahduttavana seikkana, sitä, että kaikki eri puolueiden väliset valtiolliset erimielisyydet uohdettiin ja koko maa oli yksimielinen tässä tärkeässä kysymyksessä. Snowden on antanut Englannille takaisin sen paikan kansojen neuvostopöydän ääressä.

Käänteentekemisen aiheet.

H a a g . 28. 8. (STT)
Viime yön tapahtumien aikana oli kokous, jossa alkuaan oli tarkoitus sommitella päätös pöytäkirjaan, johon merkittäisiin konferenssin vähäiset positiiviset saavutukset ja määriteltäisiin mielipiteiden eroavaisuudet. Tapaus-ten kulun muodostumista toiseksi p idetään pääasiassa Jasparin, Stresemannin ja Briandin ansioina. Stresemann huomautti pitämässään suuremmissa puheissa Saksan vaatimuksista velkojavaltain keskenään käymän kaakeran taistelun taustasta vasten. Stresemannin todistelu Briandin ja Jasparin vetoamusten yhteydessä viimeksi ei jättänyt tekemättä vaikutusta Englannin valtuuskuntaan.

Keskiviikkona aamupäivällä pidettiin kuuden kutsujavallan väliin neuvottelu, jossa harkittiin suurimpien velkojavaltain keskeistä sopimusta. Toista tuntia kestätyään siirrettiin kokous iltapäivään.

Alkuaan tähän aikaan pidettäväksi suunniteltu neljän Reininmaan vallan kokous siirrettiin torstain aamupäivään. Senijaan jatkoivat kuusi kutsujavaltaa

neuvottelujan ja tarkistivat Saksan valtuuskuntaa koskevia kysymyksiä.

Neuvotteluja jatkettiin myöhemmin illalla.

Bernstorff palaa politiikkaan.

Kreivi Bernstorff.

B e r l i n . 28. 8. (STT)
Luotettavalla taholla kerrotaan, että entinen suurlähettiläs, kreivi Bernstorff, joka on toiminut erään komitean puheenjohtajana Genevessä, toistaiseksi tulee toimimaan Saksan valtuuskunnan johtajana kansainliiton kokouksessa. Vielä ei ole päätetty, matkustavtko Haagin konferenssissa oleet Saksan valtuutetuiksi Geneveen, mutta varmalta näyttää kuitenkin, että Stresemann Haagin konferenssin päätyttyä lähtee Geneveen.

Snowdenia onnitellaan.

L o n t o o . 28. 8. (STT)
Snowden on saanut lukuisia onniteluserkkösanomia, joissa sanotaan hänen päättäväisyydellään saavuttaneen 83 pros Englannin puolesta esittämistään vaatimuksistaan. Onniteluita on saapunut pääministeriltä, kabinettin jäseniltä, puolueiden johtajilta, huomattavassa asemassa olevilta englantilaisilta rahamiehiltä y. m.

Hirveä tulipalo Berlinissä.

S a m a l l a s a t t u n u t r ä j ä h d y k s i ä .

B e r l i n . 28. 8. (STT)
Keskiviikkona puhkesi valtaisa tulipalo eräissä Kurfürstentammien varrella sijaitsevassa 5-kerroksisessa rakennuksessa. Tuli levisi hirvittävin nopeasti eikä sammutustyötä saatu päätetyksi ennen kuin illan tullessa. Talon katto oli silloin luhistunut ja alennet kerrokset tuhoutuneet. Sammutustyön aikana loukkaantui kolme palosotilasta pahoin sattuneessa räjähdyksessä. Katon pudotessa sai 7 palosotilasta pahoja vammoja. Palossa tuhoutui paljon omaisuutta. Tulen arvelaan päässeen irti juottolampun räjähdyksestä.

Kansakouluun sopimattomat oppivelvolliset.

Kansakouluissamme on aina ollut oppilasainesta, joka on laittanut ja ehkäissyt koulun säännöllistä toimintaa ja samalla itse edistynyt puutteellisesti. Tällaiset oppilaat ovat älyllisesti tai moraalisesti vajavia, s. o. heikkokykyisiä ja perinnäisten ominaisuuksiensa vuoksi pahantapaisia. Erityisen heikosti pystyvät lapset vaativat tietenkin opettajan huomiota monin verroin enemmän kuin normaalitavalla edistyvät. Niiden vuoksi koko luokan edistymisen täytyy joko hidastua tai se hidastuu, että opettajan on omistauduttava niille enemmän kuin muille. Kun opettajan on huolehdittava kaiken muun ohella siitäkin, että suunnitelman mukaiset oppiainekset ehdittään vuoden kuluessa oppia, on ymmärrettävää, että hänen mielitelänsä ei luokallaan olevan yhden tai useamman jarrun vuoksi aina ole oppilaiden oppimiselle kaikkein edullisimmassa viressä.

Vielä kiisaallisempi on asia niillä, jo tällaiset heikosti pystyvät ovat samalla kurittomia, pahantapaisia, tai jos siveellisesti vajavaisuudesta seuraavaa pahantapaisuutta ilmenee älynsä puolesta tavallisissa oppilaisissa.

Kaupungeissa, missä kansakoulunkäynti on jo ennen oppivelvollisuuslain voimaan tuloa ollut yleistä, on tällaisia oppilaita kansakouluissa ollut aika paljon. Yksistään älyllisesti puutteellisia kansakouluun sopimattomia lasketaan olevan noin 1½ % oppivelvollisten lukumäärästä. Mora-

alisesti vajavat tulevat tähän lisäksi.

Oppivelvollisuuslaki on maaseudulla lisännyt tuontavasti tällaisista ainesta kansakouluoppilaitten joukossa, kun se pakottaa kaikki lapset tulemaan kansakouluun. Vain älyllisesti kaikkein heikoimmat voidaan maalla ja pienissä alle 10.000 asukkaan kaupungeissa, toistaiseksi sheikon käsityskyvyn vuoksi ja siihen määrään kuin välttämättömänä oppivelvollisuuslain 4:n §:n 11 kohdan perusteella vapauttaa oppivelvollisuuden suorituksista. Moraalisesti vajaviin nähden ei ole muuta keinoa olemassa kuin oppivelvollisuuslain 16:n §:n ja sen täytäntöönpanoasetuksen 13:n §:n perusteella jättää sellainen kansakouluoppilas kunnan lastensuojeluviranomaisten hoitoon, s. o. turvakotiin tai kasvatuslaitokseen toimittavaksi tai erinäisissä tapauksissa ilmoittaa yleiselle syyttäjälle, jotta pahantapaisuuksilla ja huonolla käytöksellään keuhua häirinyt oppilas asetetaan oikeudessa syytteen ja toimitetaan rangaistukseen pahantapaisen kasvatuslaitokseen tai muulla tavoin. Aikaisemmin tuollaiset älyllisesti ja siveellisesti puutteelliset oppilaat voitiin jättää koulusta pois tai erottaa. Useimmissa tapauksissa ei sellaisia maalaisloissa koulun tuotakaan. Väikeasti hoidettavissa moniosastoissa maalaiskouluissa on siis oppivelvollisuuslaki lisännyt kuormaa kokoamalla tuon erityis-

tä vastusta koulutyölle aiheuttavan lapsijoukonkin kansakouluun. Epäkohta tulee sitä huutavamaksi, mitä pitämälle oppivelvollisuuden täytäntöönpanokausi kuluu ja mitä yleisemmäksi siis pakollinen koulunkäynti käy. Älyllisesti heikkoja ja moraalisesti vajavia koetetaan ja täytyy koettaa pitää kansakouluissa, kun ei ole laitosia, mihin ne siirräisi, ja kun vain äärimmissä tapauksissa luovutetaan lapsi nykyisin lastensuojeluviranomaisten hoitoon. Kun äsken eduskunnalle jätetty ehdotus lasten ja nuorten suojelelaiksi ehti valmiiksi ja voimaan, muutuvat asiat toivottavasti edullisemmiksi ainakin noihin moraalisesti vajaviin ja niiden kansakoulusta siirtämiseen nähden.

Jo kauan on sivistysmaissa pyritty vapauttamaan kansakouluun sopimattoman, älyllisesti ja moraalisesti vajavan oppilasaineksen aiheuttamasta kuormasta. Samalla on tietysti tahdottu järjestää noille erikoiskäsitteilyä vaativille lapsille kouluja ja muita laitoksia, jotta he edellytyksensä mukaan mahdollisimman tehokkaalla tavalla kehittyisivät toimintelliseksi ja yhteiskunnan mukaisiksi ja yhteiskunnan mukaisiin hyödyllisiksi jäseniksi ja jotta heidän koulunkäyntikassansa muodostuisi heille niin viihtyisäksi kuin suinkin.

Aluksi sijoitettiin kyseessä olevia vajavia lapsia erikouluokkiin, joihin pantiin myöskin vanhempien huolimattomuuden tai kasvatuksen muunlaisten puutteellisuksien vuoksi kehityksensä jälkeen jääneet lapset. Vähitellen todettiin, että älyllistä ja samoin moraaliselta rakenteeltaan syrjäytyneitä vajavia pysyivät aina-

vajavina, siis normaalkykyisiä matalamalla tasolla, kun taas kasvatuksen puutteellisuuden vuoksi jälkeen jääneet voivat saavuttaa normaalian tason.

Tämä havainto merkitsi sitä, että älyllisesti ja siveellisesti puutteellisten on koko koulunkäyntinsä suoritettava erikouluissa tai laitoksissa, josta ei oppilaita kansakouluun palauteta. Todettiin myöskin, että pelkästään älyllisesti vajavat eivät sovellu käsitteilyä yhdessä siveellisesti, s. o. tunne- ja tahtolaanlähtään epänormaalien kanssa. Apukoukkin sijaan järjestety apukouluja, jotka erikoistuvat älyllisesti vajavien kouluiksi. Näitä on perustettu meidänkin maahamme viimeisten 25 vuoden aikana muutamia. Oppivelvollisuuslaki velvoittaa 13:nnessä §:ssään kaupungit, joissa on yli 10.000 asukasta, järjestämään heikon käsityskyvyn vuoksi varsinaisesta kansakoulusta vapautettaville oppivelvollisille erikoisopetusta, s. o. määrää apukoulu (tai ainakin apuloukat) pakolliseksi.

Alkuaan meilläkin siirrettiin noihin erikois- eli apukouluun kansakoulusta kaikki siveellisesti vajavat, olivatpa ne älyllisesti tai siveellisesti puutteellisia taikkapa kehityksessään kasvatuspuutteiden vuoksi jälkeen jääneitä. Oppivelvollisuuslain mukaan ei apukoulu eikä n. s. apuloukatkaan enää ole tuollainen yleinen kaatopaikka, joka on olemassa vain kansakoulun työn helpottamiseksi, vaan sillä on juuri noiden käsityskyvyltään heikkojen käsittelylaitoksesta määrätty erikoinen tehtävä.

Vahinko vain, että yleisen oppivelvollisuuden järjestely- ja to-

teuttamiskirreissä on unohtettu antaa lähempiä ohjeita, miten tuollainen erikoisopetus olisi järjestettävä. Elkkäpä sellaisten ohjeiden antamiseen ei ole vielä pystyttykään. Siksi-pä apukouluun ovat eri kaupungeissa järjestetyt yhä edelleen eri tavalla ilman yhtenäistä systemiä, opettajantevyyteen, työsuunnitelmiin, luokkien määrään, oppilaiden kansakoulusta apukouluun siirtöön j. n. e. nähden.

Yleensä ei tunneta edes vielä, minkälaisia oppilasainesta apukouluiksi nimittettävien erikoiskouluin sopii siirtää. Tämän vuoksi muutama sana apukoulun tehtävästä ja ohjelmasta.

Apukoulu, sen tehtävä ja toimintaohjelma.

Nykyaikainen apukoulu on erikoiskoulu sellaisia lapsia varten, jotka lahjojensa puutteellisuuden vuoksi eivät voi seurata opetusta varsinaisessa kansakouluissa.

Henkisten kykyjen puutteellisuus ilmenee joko tunne- ja tahtolaan lähtien tietoisella alalla taikkapa myöskin samanaikaisesti kaikilla kolmella alalla.

Tunne- ja tahtolaan vajavaisuus ilmenee siveellisenä alakuntoisuutena, mikä koulussa tuanehtaan pahantapaisuuden nimellä.

Äly- eli tietoisella puutteellisuus jaetaan eri asteisiin. Tavallissimmin käytetään kolmea jakoa. Puhuttava 1) vajaakykyisistä eli debileistä, 2) heikkokykyisistä eli imbecilleistä ja 3) tylsämielisistä eli idiooteista.

Vähemmän puutteelliset, s. o. vajaakykyiset eli debilit käyvät

yleensä kansakouluissa ja kuuluvatkin sinne. Tällaiset lapset tarvitsivat kuitenkin johtajan, opettajan, koululähtäjäin ja johtokunnan taholta erityistä huomiota ja valvontaa.

Imbeciilit eli heikkokykyiset ovat apukouluun varsinaisia hoidokkeja. Juuri näitä on laskettu olevan 1½ % oppivelvollisista.

Varsin suuresta määrästä heikkokykyiset ja n. s. tylsämieliset, samoin siveellisesti vajavat, niinkään näkö- ja kuulovikojen, varhaisessa lapsuudessa sairastettujen tautien ja puutteellisen kasvatuksen takia kehityksessään jälkele jääneet ja kaatumatuidin taikkapa muiden syiden vuoksi sielläsiellä sarraloiset lapset eivät kuulu apukouluun. Siellä, missä apukouluun tehtävää ei tunneta, niinkuin suuresti on laita meillä, tapaa apukouluissa tällaista ainesta. Se on kuitenkin haitallista ja vaarallistakin älyllään vajavien lasten kasvatukselle. Itse heikosti pystyvinä joutuvat nimittäin nämä oppiaann opittavansa vielä myöhäiselläkin iällä jäljittelemällä, ilman omavaraista harkintaa. Tällaiset lapset ovat ovelampien ja älykkäämpien houkuteluvia ja yllytettävää varsin helposti. Pahantapaisen, s. o. siveellisesti vajavien ja sairaalloisten kanssa ei näitä en vuoksi pitäisi milloinkaan sijoittaa samaan luokkaan. Siksi apukoulu on van älyllään heikkokykyisten erikoulu.

Apukoulun tehtävänä on viljellä heikkokykyisten vähäiä kykyjä mahdollisimman tehokkaasti. Heikkokykyisten voittaminen, s. o. kasvatin saattaminen normaaliahjaiseksi ei tietenkään ole mahdollista, vaikka sitä vieläkin var-

sien yleisesti luulottellaan ei ammatihenkilöiden piireissä, vieläpä tuomitaa tuollainen erikoiskoulu pataluhaksi, kun ei tuohon tulokseen päädytä.

Päämääränä on, ja täytyy olla, heikkokykyisten kehittäminen sellaisiksi yksilöiksi, että he eivät tule yhteiskunnalle rasitukseksi työhön pystymättöminä ja sitä taitamattomina taikka rikollisina.

Tästä johtuen on tammöisen koulun opetussuunnitelmassa sellaisilla aineilla kuin uskonolla ja siihen liittyvällä yksinkertaisella siveysoilla samoin käsitöillä ja viljellä astella kodinhoito- ja kotitalousopilla, sekä kasvitahityöskentelyllä ja -opetuksella valitseva asema. Välittömään haintoon vetoava ja oppilaiden oppilaiden viljelevä aines on oppilaiden niukkojen älyllisten mahdollisuuksien vuoksi ei vain ala-asteella, vaan koko koulujan keskeisenä. Ympäristö- ja kofitue- tuopetus on siten siellä vielä tärkeämpi aineryhmä kuin kansakouluissa.

Kansakoulun opetussuunnitelma poiketen täytyy matematiikkassa, luonnontiedollisissa aineissa ja historiassa tyytyä paljon mukempaan ainesmäärään ja suppeampiin oppiaineksiin kuin kansakouluissa. Kun apukouluin oppilaisa on huomattavasti enemmän ruumiillisestikin viallisia kuin normaalkykyisissä lapsissa, on ruumiillinen kasvatus erittäin tärkeä. Siihen kuuluu askeennaitutusta syytä eräissä suurkaupunkien apukouluissa erikoislaatuinen, s. o. ortopedinen eli sairastvoimistelukin.

A. V. U.

Palestiina kuohuu yhä.

Englanti lähettänyt lisävoimia.
Jerusalem ja Jaffa rauhoittuneet.

Palestiinan ylikomissaari Sir John R. Chancellor.

Viranomaisilla riittävästi voimia.

Lontoo, 27. 8. (STT)

Reuterin erikoiskirjeenvaihtajan Jerusaleminä viimiksi lähettämä tiedon mukaan hallitsevat viranomaiset nyt tilanteesta ja heillä on käytettävissä riittävästi voimia rajoittamaan levottomuuksia paikallisiksi kahakoin. Perjantaina sunnuntaihin oli tilanne kuitenkin erikseen kriittinen koko maassa. Koko käytettävissä oleva poliisivoima nousi vain 1.200 mieheen, joista 200 oli englantilaisia poliiseja. Arabialaiset pitävät levottomuuksien puhkeamista välttämättömänä seurauksena sionistien heidän neuvottelut ja on myös luonnollista, että se on purkautunut juutalaisia vastaan.

Jerusalem ja Jaffa rauhallista muualla levotonta.

Lontoo, 27. 8. (STT)

Lontoon siirtomaaministeri on tiistai-ilta julkaisemassaan tiedonannossa ilmoittanut, että Jerusalemissa ja Jaffassa on rauhallista, mutta muualla Palestiinassa jatkuvat levottomuudet. Arabialaiset tekevät järjestettyjä hyökkäyksiä hajallaan olevia juutalaisia siirtokuntia vastaan. Toistaiseksi ei kuitenkaan ole tehty mitään yrityksiä yleisten laitosten toiminnan keskeyttämisestä. Palestiinassa saapuneet lisävoimat käsittävät 4 sotalaivaa, yli 3 pataljonaa jalkaväkeä, panssarijoukkoja, insinöörijoukkoja ja lentokoneita. Sunnuntaina tehtiin Jaffassa juutalaisia vastaan hyökkäyksiä ja maanantaina Haifassa Jordaniassa myös on jonkun verran rauhantonta, mutta varsinaisista levottomuuksista ei toistaiseksi ole saapunut tietoja. Hebronin juutalaiskorttelia vastaan on tehty erikoisen ankara hyökkäys. Gazassa on muutamia juutalaisia surmattu. Paikalliset sanomalehdet eivät vielä käänne ihmetystä, mutta hallitus on alkanut julkaisemaan uutislehtiä. Ulkomaille meneviä sähkösanomia ei sensuroida, mutta eräissä tapauksissa ovat sähkösanomat myöhästyneet 48 tuntia. Koko Palestiinassa on saanut surmansa 46 muhamedilaisista, 4 kristittyä ja 93 juutalaisista sekä vaikeasti haavoittunut 73 muhamedilaisista, 12 kristittyä ja 154 juutalaisista. Lisäksi on joukko ihmisiä haavoittunut lievemmin.

Arabialaiset eivät myöskään rauhoitu.

Jerusalem, 28. 8. (STT)

Lyhyen aikaa vallinneen rauhallisuuden jälkeen tapahtui tiistai-ilta jälleen levottomuuksia.

Zeppelinin matka jatkuu hyvin.

Suoriutunut onnellisesti Arizonan myrskyistä.

Viipyy Lakehurstissa 3-4 päivää.

(Karjala) radiosanoma.)

Berlin, 28. 8. New Yorkista ilmoitetaan, että Graf Zeppelinin matka yli Ameriikan mantereiden edistyy hyvin. Ilmalaiha sai Arizonan yllä laisella vastatuulussa ja osittain rajulimassakin. Edelleen ilmoitetaan, että ilmalaihan pitäisi viipyy Lakehurstissa vain 3 tai 4 päivää, minkä jälkeen alkaa paluumatkansa Friedrichshafeniin.

New York, 27. 8. (STT) Mikäli Hampurin—Ameriikan linjan täkäläinen edustaja ilmoittaa, aikoo tri Eekener 4 päivän oleskelunsa jälkeen Lake Hurtsissa — siis sunnuntaina — aloittaa Graf Zeppelinin paluumatkan Friedrichshafeniin. Eräitä paikakkunalla Arizonasta ilmoitetaan, että siellä tiistaina klo 8 Suomen aikaa nähtiin ilmalaihan lentävän suurella nopeudella itäänpäin.

Rajuliman vuoksi välillä käännytty.

El Paso, Texas, 28. 8. (STT) Kuljettuaan Länsi-Texasin yli hiljennettyä vauhtia suuntasi Graf Zeppelin kulkuunsa pohjoiseen lisäten samalla vauhtia. Tri Eekenerin oli kuitenkin pakko kääntyä takaisin Uuteen-Mexicoon välttääkseen rajulimaa. Hän on lähettänyt langattoman sähkösanoman Clevelandiin ilmoittamaan ilmalaihan tulevan kulkemaan kaupungin yli.

Kansas riuennut.

New York, 28. 8. (STT) Graf Zeppelin saapui klo 9.59 Keski-Ameriikan aikaa eli klo 5.39 Suomen aikaa Kansas Cityyn, missä valtavat ihmisjoukot olivat odottamassa ilmalaihan tuloa. Suuri lentokonealue saattoi ilmalaihaa kaupungin yläpuolella ja katosi se klo 9.50 Chicagoon päin. Klo 10.13 Keski-Ameriikan aikaa Graf Zeppelin nähtiin 60 km. päässä Kansas Citystä pohjoiseen Missourissa sijaitsevan kyläpaikan Excelsior Springsin yläpuolella.

Tuhoisia tulvia ja saiteita Japanissa.

Tokio, 27. 8. (STT) Rankkasateet ja tulvat ovat hävittäneet Radomirin ympäröiviä seutuja. Henkensä on menettänyt 24 henkilöä ja 10 on kadoksissa.

Viron ulkomaansopimukset.

Talinn, 27. 8. (STT) Ulkoasiainministeriossa allekirjoitettiin tänään Viron ja Sydänsvaltain välinen välitys- ja sovintotulokset. Sopimus tulee voimaan niin pian kuin ratifioimisasiakirjat on talletettu.

Pariisin kommunistipankki jälleen avattu.

Pariisi, 27. 8. (STT) Kommunistinen maanviljelyspankki, jonka poliisi toistaiseksi sulki pankin tilien tarkastusta varten, on tiistaina jälleen avattu.

Suuria kavalluksia Tanskassa.

Valtion keskushallinnossa 60,000 kruunun kavallus.

Kööpenhamina, 26. 8. (STT) Valtion keskushallinnossa on saatu selville uusi kavallusjuttu. Toimistopäällikkö H. Brask on nimittämällä kavalantun valtion varoja noin 60,000 kruunua. Brask, joka on erotettu, on nykyään miehissairaalassa.

Amager-pankin varoja hävitetty 100,000 kruunua.

Kööpenhamina, 27. 8. (STT) Socialdemokratien kertoman mukaan on Amager-pankin Sundbyssä olevan haaranpankin johtaja Lassen hävitännyt 100,000 kruunua pankin varoja. Lassen on erotettu toimestaan, mutta asia ei ole ilmoitettu poliisille. Rahat Lassen on käyttänyt epäonnistuneisiin toimitteihin.

Neuvostolentokone laskeutunut.

Moskova, 27. 8. (STT) Neuvostolentokone on laskeutunut klo 9.40 tuntiin Irkutskissa kuljettuaan 4.100 km. 29 lentotunnissa.

„Keltainen lintu” jatkaa.

Varsova, 27. 8. (STT) Ranskalainen lentokone »Keltainen lintu» lähti tänään täällä klo 10.35.

Venäjän tehtaisiin keskeytymätön työviikko.

Moskova, 26. 8. (STT) Kansankomissarieneuvosto on päättänyt ensi varainhoitovuoden aikana järjestelmällisesti soveltaa keskeytymätöntä työviikkoa tehdaslaitoksissa. Tätä tarkoitusta varten asetetaan erikoinen hallituksen valiokunta.

Espanjan hallituksen monopoli.

New York, 28. 8. (STT) New York Herald Tribune julkaisee tiedon, jonka mukaan Espanjan hallituksella olisi aikomus ottaa käyttöönsä moottoriajoneuvoille samanlaisen monopolin kuin askettien toimeenpantiin petroolituotannon suhteen.

Kommunistimellakoita Puolassa.

Varsova, 28. 8. (STT) Tiistaina syntyi Varsovan lähistöllä sijaitsevassa Avocissa kommunistien ja poliisien välillä yhteenotto. Poliisia pommitettiin kivillä ja lienee joitakin laukauksiakin ammuttu väkijoukosta. Poliisi hajotti kommunistit käyttäen aseenaan kiväärinperä ja pidätti useita mielenosoittajia.

Pohjoismainen insinöörikokous Kööpenhaminassa.

Kööpenhamina, 28. 8. (STT) Pohjoismainen insinöörikokous avattiin täällä keskiviikkona. Läsnäolijoiden joukossa olivat prinssi Waldemar ja Axel, pääministeri Stauning sekä ministerit Hauge ja Dahlgard. Puhemiesistön puheenjohtaja, insinööri Neergaard piti avajaispuheen, minkä jälkeen pidettiin puheita eri maiden puolesta. Aamupäiväkokous päättyi professori Kreygenin esitelmiin.

Argentiinan sisäinen tilanne.

Argentiinan sisäisessä tilanteessa on ollut havaittavissa melkoista jännitystä aina siitä lähtien, kun tri Irigoyen viime vuoden lopulla aloitti toisen presidenttikautensa. Hänen hallitusohjelmansa on saanut odottamattoman suunnan, joka monella taholla herättää levottomuutta. Koko maa on jakautunut kahteen leiriin: Irigoyenin kannattajiin ja vastustajiin, joiden välinen valtakiista kiihtyy päivä päivältä, saaden välistä hyvin omituisia muotoja samallakin johtava henkilö, Irigoyen itse pyrkii taustalla julkisuudelta näkymättömissä.

Viime syksynä toimitetussa presidentinvaalissa Irigoyen, kuten ehkä muistetaan, saavutti harvinaisen runsaan kannatuksen saaden puolelleen kaksi kolmasosa valitsijamiesten äänistä. Tämä menestys tuntui sille omittu-semmalla siihen nähden, ettei hän itse tehnyt paljoakaan ehdokkuutensa hyväksi. Vastoin amerikkalaisia tapoja hän pysyi vaihtelevasti syrjässä vaalitilasta esittämättä edes valitsijoille omaa poliittista ohjelmaansa. Hänen voitonsa lienee ollut ollen luettava etupäässä hänen ensimmäisen valtakautensa onnistumisen ansioksi. Hän oli aikaisemmin presidenttinä vuosina 1916—22 kyeten tuona vaikeana aikana menestyksellisesti johtamaan maansa ulkopoliittikkaa ja saavuttamaan sisäpolitiikassa etenkin vasemmistopuolien kannatuksen. Hänet olisi jo silloin epäilemättä valittu uudelleen, ellei Argentiinan perustuslaki kieltäisi saman henkilön valitsemista presidentiksi kahla kertaa perätytten. Sitten seurannut de Alvearin heikompiotteinen hallitustoiminta oli vain oimaa korostamaan Irigoyenin aikaisempia saavutuksia, joten valitsijakunta vaaleissa antoi hänelle kannatuksensa enempää kyselemättä.

Presidentti Irigoyenin ensimmäiset hallitustoimet lienevät kuitenkin varmaan saaneet monen paheittelemaan hänelle antamaansa kannatusta, sillä 76 ikävuodestaan huolimatta osoittautui presidentin sanan työssä merkityksessä radikaaliksi, mitä otteittensa jyrkkyyteen tulee. Argentiinan oloissa on vielä luonnollisesti epäkohtia, joiden poistaminen vaatii tarkokaatä kiittä. Niinpä esim. joku aika sitten saatiin paljastetuksi laaja yhtymä, jonka tärkeimpänä tulolähteenä oli keinottelu valtion hankinnoilla. Mutta presidentin ranskaisutoimepiteet ovat herättäneet tyytymättömyyttä satoja virkamieliä erotettiin ilman oikeudenkäyntiä ja lainkaan katompoistaminen vaati tarmokaatä kiittä. Hallituksessa on lyhyessä ajassa tapahtunut lukuisia henkilövaihdoksia, sillä ministerien työskentely Irigoyenin autokratian ja laeista piittaamattoman johdon alaisena käy mahdottomaksi. Sotaministeri erosi äskettäin ja Buenos Airesin intendentti sai hiljattain luovuttaa paikkansa eriaalle Irigoyenin sukulaiselle, samoin kansallisen pankin johtaja on erotettu, vaikka hänet vasta kuukausi sitten nimettiin virkaansa.

Tilanne maassa käy vielä sekavammaksi sen takia, että Argentiina on liittotasavalta, johon kuuluu 14 osavaltiota, joilla on melkoisen laaja itsehallinto ja osittain oma lainsäädäntökin. Ainoastaan tärkeimmät perustuslait ovat yhteisiä koko maalle, mutta esim. osavaltioiden kuvernöörin valit-

seminen on niiden oma asia. Vain sellaisissa tapauksissa, milloin osavaltiojen tekemät ratkaisut käyvät ilmeisesti ristiin yleisten perustuslakien kanssa tai jos paikallinen hallinto ei kykene ylläpitämään valtiossaan hyvää järjestystä, on liittohallituksella oikeus puuttua osavaltioiden sisäisiin asioihin. Aikaisemminkin eivät tällaiset väliintulot olleet mitään harvinaisia, mutta ne olivat kuitenkin tilapäisluonteisia liittohallituksen toimepiteiden rajoituksena yleisen järjestyksen lujittamiseen. Presidentti Irigoyen on tähän mennessä alistanut liittohallituksen hoitoon täydellisesti neljän osavaltion — Mendozan, San Juanin, Corrientesin ja Santa Fé'n — asiat. Näistä ensimmäinen oli työselkkauksien aikana päässyt vallalle sellainen epäjärjestys, että mikä keskushallitus tahansa täydellistä anarkiaa estäksensä olisi ollut velvollinen asioihin puuttumaan. Mutta toisissa tapauksissa tuntuvat väliintulon syyt varsin hämäriltä ja väitetään, että Irigoyenin tarkoituksena on vain saada näiden osavaltioiden johtoon omia kannattajiaan tai sukulaisiaan, jota varten hänen kerrotaan yksinkertaisesti lähettävän asianomaiseen valtioon edustajansa mukanaan tarpeellisen määrän hallituksen sotilasvoimia selittämään, että alueen kuvernööri on pantu viralta ja sen hallinto otettu liittohallituksen hoostaan!

Jyrkän politiikan herättämästä vastustuksesta huolimatta on Irigoyenilla edelleenkin toisella taholla varsin voimakas kannatus. Parlamentin ensimmäisessä kamarissa on presidentin kannattajilla vamma enemmistö, mutta toisessa kamarissa, senaatissa ovat puoluete jokseenkin tasaväkisiä ja kun vastustuspuolelle kieltäytyi hyväksymästä presidentin äskettäin kuvernöörinimityksiä, turvautuivat hänen kannattajansa senaatissa tepsivään jarrutukseen: he pysyivät poissa istunnoista, jolloin senaattiin ei saada koolle päätösvaltaista lukumäärää edustajia ja sen toiminta käy mahdottomaksi. Vastustajat leimaavat tämän taktiikan törkeäksi perustuslain loukkaukseksi ja laskevat presidentin aikaansaaman sekauksen syyksi myöskin maan talouselämässä viime kuukausina havaittavat epiedulliset ilmiöt, kuten työselkkauksien laajeneminen, maan kauppataseen muuttumisen tuontivoittoiseksi ja valuaatan kurssin alenemisen.

Kaikkia suhteissa ovat Argentiinan olot siis nykyään kriittisessä käännekohtassa, jota valitsijakunta viime syksynä tuskin saattoi aavistaa antaessaan arvelemattoman kannatuksensa Irigoyenille. On vaikeata sanoa, ilmenikö Argentiinan sisäisessä kehityksessä todella pakottavia syytä voimakkaasti keskitetyn hallitustavan valintaan vai onko Irigoyenin toimintaa pidettävä yhtenä ilmauksena latinallaiselle maailmalle ominaisesta virtauksesta, joka espanjalaisessa päämaassa on tuottanut positiivisia tuloksia. Olosuhteet Argentiinassa ovat kuitenkin koko joukon toisenlaiset ja kun sikäläinen tilanne vielä toistaiseksi on kokonaan epäselvä, käy uuden suunnan tuottamien etujen ja haittojen arviointi nykyään mahdottomaksi.

Satotoiveet Ukrainassa pettäneet.

Vain puolet aiotusta määrästä saatu.

Ukrainan kauppaominaisuuksien viljanhankintaosaston johtaja Neuronov antaa sängen sykkään kuvauksen viljanhankintatilanteesta tällä hetkellä. Etenkin Ukrainassa, Pohjois-Kaukasissa ja Volgan alueella ovat valtion viljanhankinnat epäonnistuneet. »Isvestijassa» julkaisee Neuronov seuraavan kuvauksen viljanhankintojen tilasta, joka ei sulkaakaan loppuja Venäjän nälkäänäkevää kuluttajaväestöä:

Kuluvan vuoden satoon Ukrainassa on kiinnitetty maassamme, lausuu Neuronov, suurta huomiota yhtä hyvin tämän maanosan kum koko liittotasavaltion varustamiseksi viljalla. Huomioonottamalla elintarvelinkin noisamme esiintyvät vaikeudet antoi Ukrainan kauppaominaisuuksien aikanaan määräykset siitä, että elokuun aikana on neuvostovaltioiden luovutettava kaikki liikenkävijänsä valtiolle ja joukkotulojen kukaan muitten yhdistysten on ryhdyttävä kiireellisesti puimaan ja jauhattamaan vilja. Myöskin neuvostovaltiomaisille ja kauppalatoille annettiin määräyksiä, jotta mukaan niiden olisi pitänyt teltä voitavansa, että viljan kokoaminen ja toimitaminen edelleen kulutuskeskuksiin olisi tapahtunut häiriintymättä ja viivastelemättä. Mutta miten on nyt viljanhankintojen tila, huudahtaa hämmästyneenä Neuronov, ja selittää:

—Heinäkuun lopulla ja elokuun alkupuolella vallitsi Ukrainassa viljanerulle erikseen otollinen sää ja nyt onkin viljanerokkuu muuttama poikkeuksia luonnottomasta suoritetu loppuun. Mutta tästä huolimatta viljan toimittamisen valtion keräyspaikkoihin elokuun ensimmäisen kolmanneksen aikana, on katsottava tapahtuneen sängen laimeasti. Suurimman osan hankitusta viljasta, lähes 90 prosenttia, ovat antaneet sellaiset arolaueet, joista ei sitä toivottu saada laisinkaan, mutta muut viljavammat paikkakunnat ovat sensijaan toimittaneet mille kuuluvasta osuudesta vain 68 prosenttia. Tästä syystä onkin hallitus päättänyt lähettää paikkakunnille uusia joukkoja viljaneräimistä jouduttamaan.

Virallisen tilaston mukaan ei Ukrainassa tilanne tämänkään jälkeen ole korjautunut. Elokuun 15—20 päivän välisenä aikana on saatu kootuksi 110.500 tonnia viljaa ja elokuun alusta samaan kuuun 20 päivään 318.500 tonnia, mikä on vain 46,5 prosenttia suunniteltavaksi aiotusta määrästä.

Kysymyksiä ja vastauksia.

Kirkollisvero.

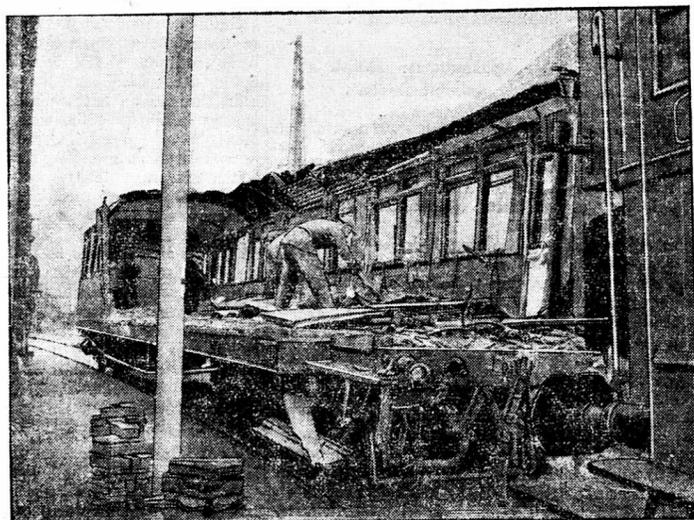
K y s y m y s: Allekirjoittaneen toimipaikka on Viipurin kaupungissa, jossa myös asun. Henkilökohtaiset veroni myöskin kirkollisveroni, olen maksanut Viipurissa. Minulla on myös huvilapalstan toisen kunnan alueella maaseudulla. Olenko velvollinen maksamaan kirkollisveroa maalaikunnalle huvilapalstani osalta? Miton on, ellen kuuluisi mihinkään seurakuntaan?

A. M. V.

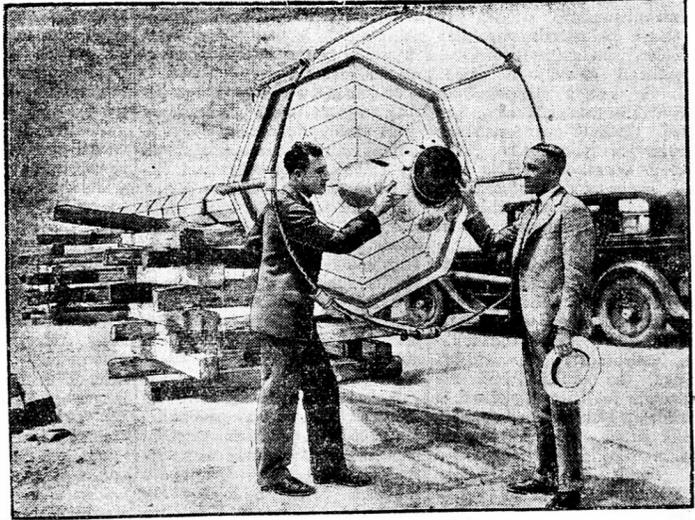
V a s t a u s: Maaseudulla omistamanne huvilapalsta on kiinteää omaisuutta, josta se kunta, jonka alueella huvila sijaitsee, on oikeutettu verottamaan teltä. Samaan on maaseurakunta oikeutettu asettamaan teltte kirkollisveroyrjää sen tulomäärän mukaan, jolla teitä on mainitun huvilapalstan tuloista kunnallisverotuksessa taksoitettu. Mitä tulee kysymyksen jälkimmäisen osaan, niin 10 pnä marraskuuta 1922 annetun uskonnovapauslain 12 §:n mukaan ei henkilön, joka ei ole evankelisluterilainen tai kreikkalaiskatoilisen kirkon jäsen, ole velvollinen kiinteistöveron tai muun veron muodossa ottamaan osaa kirkollisveroihin.

WISMARIN KAUPUNKI VIETTÄÄ 700-VUOTISJUHLAA.

Wismarinlahden rannalla oleva pieni keskiaikainen kaupunki Wismar täyttää näinä päivinä 700 vuotta. Kaupunki sai nimitänsä oikeutensa elokuussa v. 1229, suunnilleen samoihin aikoihin kuin Lübeck. Kuten naapurikaupungilla, Lübeckillä, Rostockilla ja Stralsundilla, oli Wismarillakin loistokautensa Hansa-aikana. Sen satama oli Itämeren parhaimpia ja suojattimpia. Wismarin entisestä loistosta ei enää ole paljon jäljellä. Se on pikku kaupunki, jossa 20,000 asukasta. Mutta hyvin säilyneet keskiaikaiset rakennukset, kunnit satamat ja komeat kirkot ovat viehättäviä muistoja menneiltä ajoilta.

JUNAONNETTOMUUKSIEN SARJAA: Kuva Tauernbahnin katastroofin tuhoista.

KUN ZEPPELIN LENTÄÄ: Los Angelesissa piti pystyttää ilma laivalle uusi kiinnitystanko.

Maatalousnäyttely.

Viipurin pitäjän maamiesseuran maatalousnäyttely syysk. 21-22 pna.

Kuten aikaisemmin jo on ilmoitettu, järjestää Viipurin pit. Maamiesseura maatalousnäyttelyn sek. 30-vuotisjuhlassa Taitin karjanhoitokoululla syysk. 21-22 pna.

Näyttelyyn ilmoittautuminen, joka oli aikaisemmin ilmoitusta päättymään syysk. 1 pna, on täytynyt erinäistä syistä syysk. 10 päivään, johon mennessä kaikkia näyttelyyn osallistuvia henkilöitä pyydetään tekemään osanottoilmoituksensa. Ilmoittautumiskortit on saatavana maamiesseuran piiritehtaan, seuran maatalousneuvojalta sekä Viipurin läänin maamiesseuran toimistosta, johon ilmoituskortit asianmukaisesti täytettynä voi lähettää.

Näyttely jakaantuu seuraaviin osastoihin: puu-, kasvitarha- ja kotitaloustuotteet.

1. alaosasto: hedelmät ja marjat. 3 luokkaa: Hedelmät: omenat, päärynät, luumut, kirskikat y.m.

2. luokka: hedelmät: marjat: viini- ja karvaismarjat, viljellyt vadelmat, mansikat.

3. alaosasto: keittiökasvit. 10 luokkaa: Juurikasvit: porkkanat, punajuurit, retiikit, nauriit, palsternakka, sikurit, retiisit, lentokasvit y.m.

11 luokkaa: vihannekset: kaali-, salaatti-, pinaatti-, sipuli-, palko- ja maustekasvit.

12 luokkaa: vihanneshedelmät: kurkut, melonit, kurpitsat, tomaatit y.m.

13. alaosasto: kukat. 13 luokkaa.

14 luokkaa: irtokukat ja ruukkukasvit. 14 luokkaa: irtokukat, 15 luokkaa: sitomattomat.

4. alaosasto: taimistotuotteet: 16 luokkaa: hedelmäpuut. 17 luokkaa: marjapensasat.

18 luokkaa: koristeputat ja pensaat.

5. alaosasto: säilykkeet: 19 luokkaa: kasvitarttuote-, marja- y.m. säilykkeet.

6. alaosasto: sekalaiset tuotteet. 20 luokkaa: leipomotuotteet, voi, juusto, munat, hunaja, saippua y.m.

7. alaosasto: siemenet. 21 luokkaa: puutarhakasvien siemenet. 22 luokkaa: kasvitarttuokasvien siemenet.

8. alaosasto: työvälineet. 23 luokkaa: työvälineet, tuloalushävittäjät ja lannoitteet sekä uutuuksia.

Erikoismaarjaisiksi: tässä pääosastossa jaetaan kilpailijat kolmeen ryhmään: 1. ammattiviljelijät, 2. muut viljelijät, 3. marja- y.m. yhdistykset.

Näyttelytuotakoon: a) hedelmiä vähintään 10 kpl. kutakin lajia ja marjoja 2 litraa, b) keittiökasveja vähintään viisi eri lajia ja 3-10 kpl. kutakin, rippuen tavaran suuruudesta, laittuja ja kaalia 5 kpl., kurpitsa riittää 2 kpl. j.n.c., herneiden ja papujen palkoja 1 litra kutakin lajia, c) kukkia, säilykkeitä ja taimistotuotteita ryhmittäin näyttelypaneelin harkinnan mukaan, d) samoin kaikkia muita tähän päälukuun kuuluvia, mistä ei edellä ole mainittu, näyttelypaneelin harkinnan mukaan.

Maaseutu-kirjeitä

Kuolemajärvi.

Kunnanvaltuuston viime kokouksessa käsiteltiin ja päätettiin seuraavia asioita: Luettiin Arvopapin piirin kansakoulun tarkastajan kirjelmä, koskeva kansakoulun luovutustietojen luovutustietojen järjestelyä. Asian yksityiskohtainen valmistelu jätettiin kouluvaliokunnan tehtäväksi.

Roosa Rankin verovaltius hylättiin aiheuttamana.

Muurilan kansakoulun väliaikaisesti kuntoonpannulle huoneistolle kouluhallituksen hyväksymistä anomaa valtuutettiin kouluvaliokunnan puheenjohtaja S. G. Riikosen perillisten tarjoaman talon ostohankkeesta luovuttuun kouluvaliokunnan ja tarkastajan luovutuksen perusteella.

Elisabet Riikosen verovaltius hylättiin aiheuttamana. Samoin hylättiin aiheuttamana Toivo August Rastaa verovaltius.

Heikki Hiltusen kunnanveroa päätettiin alentaa puoleen taksoituslautakunnan sääntämästä määrästä.

Tyrisvällä oleva kunnan omistama huvila päätettiin myydä siten, että kunnallislautakunta ilmoittaa sen myytäväksi. Määräpäivän mennessä on lautakunnalle jätettävä hintatarjoukset, joiden perusteella valtuusto syyskokouksessa päättää kaupan lopullisesti.

Piirikirjastojen johtokuntiin valittiin seuraavat jäsenet:

Sivostajan piiriin K. Meripirtti, T. Pohjola ja L. Ranki. Kolikkalan piiriin U. Shunden, V. Venäläinen, K. Hietanen, Summan piiriin R. Parikka, K. Lipponen, T. M. Akkanen ja Kamaran piiriin M. Remes, Ester Skyttä ja N. Salminen.

Kamaran kansakoulun johtokuntaa kehoitetaan toimimaan siihen suuntaan, että Kamaran Järvenpään varille rakennettavaksi aiottua tietä varten saataisiin asianomaisilta maanomistajilta luovutuskirjat, samoin ilmoistusta soranottoalustakirja.

Kun mainitut luovutuskirjat saadaan, päättää valtuusto mainitun tien rakentamisesta.

Viipurin kaupungin kunnallisia ilmoituksia

Viipurin kaupungin kansakoulujen iltajatkokouluun

Tulevien oppilaitten sisäänkirjoitus toimitetaan elokuun 30 ja 31 päivinä klo 10-12 ja klo 17-18 (5-6 p.) Repolan (Myylimäen) kansakoululla. Tähän koululuun ovat ehdottomasti velvollisia tulemaan vanhempien kanssa Viipurin kaupungissa asuvien tai täällä työansioilla oleskelevien vanhempien lapset, jotka ovat syntyneet vuonna 1915 tai sitä myöhemmin ja ovat saaneet kansakoulun päästötodistuksen; samoin myöskin ne vuonna 1915 syntyneet lapset, jotka eivät ensi syksynä aio tulla kansakouluun, vaikka eivät olisi vielä päästötodistusta saaneetkaan. Oikeutettuja iltajatkokouluun pääsemään ovat myöskin ennen vuotta 1915 syntyneet lapset. Iltajatkokouluun tulemaista ovat vapautuneet ne lapset, jotka ensi lukuvuodeksi aikovat oppikouluun, päiväkouluun toimivaan polkain valmistavaan ammattikouluun, tai päiväkouluun toimivaan selvittelevää viikosta samoin kuin sisäänkirjoituksessa täytettyinä jätettävää kaavaketta on saatavana Repolan koulun yhtiömasterilla sekä sisäänkirjoitustilastustilastoissa.

1941 AARNO SALERVO.

Viipurin kaupungin kansakouluissa

alkaa syyslukukausi maanantaina syyskuun 2 päivänä kello 10, jolloin entiset oppilaat saapuvat kukin koululleen. Keskus-kansakoulu, ruotsalainen kansakoulu ja tyttöjen jatkokoulu entiset oppilaat saapuvat kuitenkin Keskus-kansakoulun huoneistokorjausten vuoksi Repolan (Myylimäen) koululle ylimääräisenä päivänä kello 14. Oppivelvolliset uudet oppilaat ilmoittautuvat vanhempiensa tai hoitajansa kautta papinkirjalla tai siviilirekisteritoimistolla varustettuna lähimmän koulutalon johtajalle elokuun 30 ja 31 päivinä kello 10-13. Keskus-kansakoulu, Neitsytsemin kansakoulu tai tyttöjen jatkokouluun tulevat oppilaat ilmoittautuvat kuitenkin mainittuna aikoina Repolan koululla. Oppivelvollisuus alkaa syyslukukauden alussa sinä kalenterivuotena, jonka aikana lapsi täyttää 7 vuotta. Rokotusmattoina tai muusta syystä rokotustodistetta vailla olevia lapsia ei koululuun oteta.

1942 AARNO SALERVO.

Tulvan tuhoja Kreikassa. A t e n a, 27. 8. (SIT) Seretistä saapunut sähkösanoma kertoo Trumajoen yhä tulvivan yli äyräittänsä aiheuttaen maanviljelyksille suuria vahinkoja.

Valuuttakurssit.

Suomen Pankki.

Table with exchange rates for various locations including London, Paris, Brussels, Berlin, Amsterdam, Basel, Tukholma, Oso, Kööpenhamina, New-York & Chicago, Prag, Tallinna, Rom, Riga, Madrid.

Helsingin Arvopaperipörssin Noterankset

elokuun 28 pna 1929

Table with bank shares and prices, including Kiinteistöpankki, Naakiintaimen Pankki, Luotto Pankki O.Y., Käsivälispankki, Pohjoisen Osake-P., Atlaspankki, Turunmaanpankki, Savo-Karjalan O.P., Tamp. Osake-Pankki, Suom. Maatalous-P., Länsi-Suom. O.S.P., Helsingin-Osake-P., Liittopankki, Pohj. maid. Yhdysp., Kansall. Osake-P., Maakuntainpankki.

Teollisuusosakkeita

Table with industrial shares and prices, including Kemi, Yhd. Paperiteht., Nokia, Valkiakoski, Laskela, Ens-Gutzeit, Kemi, Kajaanin Puhdennäkö, Lohjan Selluloosa Oy, Finlayson, Yhd. Villatehtaat, Suomen Trikootehd., Tampereen Pellava & Rauta, Kone- ja Siltarak., Varsilla, Höglers, Strömberg, Suomen Sokeri, Strengberg, Parastein Kalkkiv., Lohjan Kalkkivuori, Tampereen Puhdennäkö, Forssa, Vaasan Puuvilla, Barker, Etelä-Suomen Voima, Ferraria, Suomen Höyryvoim., Finska Forcit, Dynamiit, Helsingin Rakennusainekauppa Oy.

Huutokauppa

Suuri irtaimiston huutokauppa.

Perjantaina tämän elokuun 30 pna klo 11 myydään julkisella huutokaupalla ulkomaan matkan kolmen hoonen ja keittiön käsittävään kotiin koko omaisuus talon N:o 1 pihalla Viskaalintien varrella tässä kaupungissa, johon kuuluu: salin, ruokasaliin, herrainhuoneeseen ja makuuhuoneeseen kuuluvaa kalustoa (mahonkia ja tammisia y. m.), lattiamattoja, ruoka- ja kalviservisejä sekä paljon muita asioita y.m. y.m.

HUOM! Tarpeen vaatiessa jätetään huutokauppa seuraavana päivänä samaan aikaan. Viipurissa elokuun 24 pna 1929. 14155 Viipurin Huutokauppahuone.

Huutokaupalla

myydään Karjalan Kaartin Rykmentin Papulan kasarmialueella lauantaina 31. 8. 1929 klo 12.00 kaikenlaisia romurautaa. Huudot ovat käteillä maksettava.

ILMOITAMINEN

herättää ostohalua.

Ilmoituksia

Linnalan Kauppakoulu

Syysk. 4 pna klo 11 ap. alkaa vuoden (8 kk.) oppiainek. Syyskuun 15 pna klo 6 ip. alkaa 3 kk. kestävä iltakoulu sekä erikseen kirjainto-, konekirjoitus- ja pika-kirjoituskurssit. Pyyntöä lähetettävä ohjelma. - Henkilökohtaisesti voi tavata klo 10-12 ja 6-8 koululla.

Metsästyskielto.

Laillisen edesvastaan uhalla kielletään kaikenlainen metsästys Jokelan mailla Pienpehroilla, Korpisalon ja Uuden hovin mailla Kämärällä, sekä Piipulan tilasta erotetulla Jänismäen nimisellä lohkeilla.

Kanneljärven Kansanopisto

alottaa 36 lukuvuotensa lokak. 22 pna. Pääsyehdotina miehiltä 17, naisilta 16 vuoden ikä. Opiston työohjelma yleensä sama kuin muidenkin kansanopistojen, käsittäen yleisivistäviä ja maatalousaineita, käsitteitä sekä kotitalousopetusta naisille. Lukuvuosi-maksu 200 mk., asunto oppilaskodissa 15 mk, viikolta, ruoka 70 mk. viikolta. Vähävaraisille jaetaan avustuksia. Hakemukset, joihin on liitettävä papinkirja ja koulutodistuksen jäljennös sekä lääkärintodistus lähetettävä mahdollisimman ajoissa allekirjoitaneelle, opiston johtajalle, joka lähettää painetun vuosikertomuksen pyydettäessä.

Lainaksi halutaan

15.000.- (tai vähemmän kiinnitystä ja varmoja takauksia vastaan. Vastaukset t.l.kontt. hoti nimim. Varma takaus 1365.

Kirjanpido Oy.

Viipurissa Aleksanterink. 19 Puh. 5 31

K. Lundberg & Co AB:lla

SS VELLAMON muutetut kulkuvuorot t.k. 30 psta alkaen toistaiseksi: Viipurista Uuraaseen 5.30 ap. 11.30 ap. 3.15 ip. 6 ip. Uuraasta Viipuriin 7 ap. 1 ip. 5 ip. 7 ip. - Ainoastaan 5.30 ap. Viipurista käy välilähtöisessä.

SS VUOKSI I

muutetut kulkuvuorot t.k. 30 psta alkaen toistaiseksi: Viipurista Uuraaseen ja Tervajolle 12 p. 4.15 ip. Uuraasta Viipuriin 7.15 ap. 2.45 ip. Tervajolle Viipuriin 6.30 ap. 2 ip. Lisäksi pyhina Viipurista 10.15 ip. Uuraasta 7.30 ip. Tervajolle 6.45 ip.

G. Hagman'in Seur.

lähete Helsinkiin joka torstai kello 23 poiketen Haminaan. Kotkaan ja Loviisaa. Laiva ottaa mukaansa matkustajia ja lastia. Läh.

Södern

lähete Helsinkiin joka torstai kello 23 poiketen Haminaan. Kotkaan ja Loviisaa. Laiva ottaa mukaansa matkustajia ja lastia. Läh.

Kirjanpido Oy.

Viipurissa Aleksanterink. 19 Puh. 5 31

K. Lundberg & Co AB:lla

SS VELLAMON muutetut kulkuvuorot t.k. 30 psta alkaen toistaiseksi: Viipurista Uuraaseen 5.30 ap. 11.30 ap. 3.15 ip. 6 ip. Uuraasta Viipuriin 7 ap. 1 ip. 5 ip. 7 ip. - Ainoastaan 5.30 ap. Viipurista käy välilähtöisessä.

SS VUOKSI I

muutetut kulkuvuorot t.k. 30 psta alkaen toistaiseksi: Viipurista Uuraaseen ja Tervajolle 12 p. 4.15 ip. Uuraasta Viipuriin 7.15 ap. 2.45 ip. Tervajolle Viipuriin 6.30 ap. 2 ip. Lisäksi pyhina Viipurista 10.15 ip. Uuraasta 7.30 ip. Tervajolle 6.45 ip.

G. Hagman'in Seur.

lähete Helsinkiin joka torstai kello 23 poiketen Haminaan. Kotkaan ja Loviisaa. Laiva ottaa mukaansa matkustajia ja lastia. Läh.

Södern

lähete Helsinkiin joka torstai kello 23 poiketen Haminaan. Kotkaan ja Loviisaa. Laiva ottaa mukaansa matkustajia ja lastia. Läh.

Halutaan vuokrata

Liikehuoneisto tai kauppatalo

vuokrataan hyvältä liikepaikalta, rehdas- tai asemavälistä, miel. Savosta tai Karjalasta. Vastauksia selityksellä liikevaihdosta, vuok-rasta y.m. odot. syysk. 5 pna Varkauden postit. nimimerkille.

Nuohouslaitoksen työhuoneeksi

halutaan vuokrata kuiva ja valoisa, vesi- ja viemärijohdoilla sekä miet-lämmiin keskuslämmityksellä varustettu huoneisto, johon kuuluu saunan uunilla ja vedenlämmityskattilalla varustettu peseytymishuone, pukuhuone, huone sekä työkalujen korjaus- ja säilytyshuone sekä pieni varastohuone ja W.C.

2 huoneen ja keittiön

huoneisto mukavuuksineen. Vast. t.l.kontt. tämän viikon aikana nimim. Kaksi henkeä.

2 huonetta ja keittiö

huoneisto mukavuuksineen. Vast. t.l.kontt. tämän viikon aikana nimim. Kaksi henkeä.

3 kamarina ja keittiö

huoneisto mukavuuksineen. Vast. t.l.kontt. tämän viikon aikana nimim. Kaksi henkeä.

2 huonetta ja keittiö

huoneisto mukavuuksineen. Vast. t.l.kontt. tämän viikon aikana nimim. Kaksi henkeä.

2 huonetta ja keittiö

huoneisto mukavuuksineen. Vast. t.l.kontt. tämän viikon aikana nimim. Kaksi henkeä.

Varasto-huone

kaupungin keskustassa lähellä rautatieä vuokrataan. Suuruus 160 m² ja korkeutta menee noin 15 säkkiriivä päällekkäin. Katos kuormausta varten. Varasto erittäin hyvä ja kuiva.

3 kamarina ja keittiö

huoneisto mukavuuksineen. Vast. t.l.kontt. tämän viikon aikana nimim. Kaksi henkeä.

2 kamarina ja keittiö

huoneisto mukavuuksineen. Vast. t.l.kontt. tämän viikon aikana nimim. Kaksi henkeä.

2 huonetta ja keittiö

huoneisto mukavuuksineen. Vast. t.l.kontt. tämän viikon aikana nimim. Kaksi henkeä.

Huone ja keittiö

vuokrataan heti. J. MIKKONEN, Papula, Mielikinkatu 3.

Kamari ja keittiö

Käremäki, Lähdekatu 8. Lähemmin V. Jantunen, Valtakatu 29.

KAMARI JA KEITTIÖ

kalustettuna tai ilman vuokrataan heti. Lähemmin puh. 1676

Syyskuun 1 psta hellahuone

mieluummin henkilöauton kuljettajalle. Läh. puh. 1679

Kalustettu huone

vuokrattavana 1 tai 2. Siistille henkilöille. Puhelin on. 2. Osalle henkilöille. Puhelin on. 15. as. 3.

Kalustettu huone

1 psta syyskuuta Kalustettu huone sivistyneille herralle. Pietarink. 11, porras D. as. 54.

2 valoisaa Hyvin kalustettua

huonetta herralle. Eliaank. 3. A. as. 4. Puh. 369.

Kalustettu huone

vuokrataan, mieluummin koululaisille. Huom! Pianoa saa käyttää. Ainoatkatu 33.

Kalustettu huone

hyvin kalustettuna tai ilman. Kullervonk. 10, porras B. as. 14. Puh. 2769.

Kalustettu huone

nykyajan mukav. siistille herralle. Kullervonk. 1. as. 9. Puhelin on.

Kalustettu huone

1 tai 2 henkilöille. Sopii koululaisille. Pietarinkatu 18, as. 3. Puh. 173.

Kalustettu huone

siistille neidille tai herralle. Kalevankatu 10, as. 15.

HUONE

hyvin kalustettuna tai ilman. Kullervonk. 1. as. 12. (käyt. Niilonk.).

Kalustettu huone

koululaisille tai herralle. Katariinankatu 11. F. as. 17.

Kalustettu huone

1 tai 2 henkilöille. Eliaankatu 1. as. 7.

Kalustamaton huone

Kaunis. Eliaankatu 3, as. 9.

Hellahuoneen tai kamarin osalla

keittiön haluaa vuokrata kaksi vakituksessa työssä käypää tyttöä 1 psta Arv. vast. t.l.kontt. nimim. Keekikoulu-pungilla 1361.

Hellahuone

Halutaan vuokrata Hellahuoneen tai kamarin osalla keittiön haluaa vuokrata kaksi vakituksessa työssä käypää tyttöä 1 psta Arv. vast. t.l.kontt. nimim. Keekikoulu-pungilla 1361.

Kalustettu huone

Vastaukset ennen lauant. t.l.kontt. nimim. Opettajatar 1389.

Kalustamaton, osaksi tai täysin kalut.

HUONE puhelimen käyttöönkennellä keskustassa. Vast. merk. Lehtori 1322 t.l.k.

Nuori maisteri

haluaa asuntoa täysiniltoineen kunnallisessa perheessä. Vast. lauantailtaan mennessä t.l.kontt. nimim. Hiljainen 23-vuot.

Nuorimies

haluaa vuokrata kalustetun huoneen. Vast. t.l.kontt. nimim. Ineinööri

Huone

Ainonkatu 5. Arena matkailijakodissa suositeltavana joka päivä siistissä, viihtyisä huoneita matkille. Helsinki, Silta-saarenk. 11, C. p. 72 75. Huom! Halvat hinnat.

Kalustamaton huone

nykyajan mukavuuksilla toimeissa käytettävissä. Asunto-Oy. Suorakulma, as. 29. Näht. klo 10-16.

2 HUONETTA

kalust. vap. 1 p. Koulul. otet. täysih. (alaluok.) Kasarmink. 6. as. 5.

HUONE

yhdeksi tai kahdeksi. Tottenkatu 5. r. d. as. 32.

Huone vuokrataan

kahdelle siivolle mieshenkilölle. Viikkokalkutu 4, as. 3.

Siisti nuorimies tai koululainen

saa asunon huonetoverina. Uppseerinkatu 1. E. as. 35.

NUORIMIES

saa hyvän asunon huonetoverina. Papula, Vuorik. 2. as. 17.

Virassa oleva NEITI

toisen toveriksi sekä kaksi koulututtua saavat asunon täysihoidolla. Papulank. 2. B. as. 8.

Koululainen

ylempil. poika tai tyttö, saa asunon täysihoidolla tai ilman pienessä sakalissa perheessä. Munkkitori 3, as. 2. Lorentz.

Koululainen

saa asunon 2-henkisessä perheessä täysihoidolla tai ilm. Papula, Kynnäpäänk. 5.

5 luokkaa tyttöoppilas

saa asunon huonetoverina täysihoidolla. Eliaankatu 2. Snellman. Puh. 3466.

Koulutyttö

saa asunon täysihoidolla Vaasank. 15. Lamminala. Voidaan antaa opetusta eri aineissa.

Kaksi koul

